

ROMÂNIA
JUDEȚUL SUCEAVA
COMUNA BAIA - CONSILIUL LOCAL

PROIECT DE HOTĂRÂRE
privind stabilirea modalității de gestiune a serviciului de iluminat public in Comuna Baia ,
judetul Suceava

- referatul de aprobare, prezentat de către d-na Tomescu Maria , primar al comunei Baia, județul Suceava, înregistrat cu nr. 7339 din 22.09.2021;
 - raportul Compartimentului financiar contabil din cadrul aparatului de specialitate al primarului, si al Compartimentului urbanism si amenajare teritoriu, înregistrat cu nr. 7443 din 27.09.2021;
 - Avizul Comisiilor de specialitate din cadrul Consiliului local Baia,
- Analizând temeiurile juridice, respectiv prevederile:
- prevederile art.1 alin.(2) lit.f), art.8, art.22, art.29 și art.30 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006;
 - prevederile art.8, art.10 lit.d), art.16, art.18, art.20, art.22, art.23 și art.24 din Legea serviciului de iluminat public nr.230/2006;
 - prevederile art.129 alin.(2) lit.d și alin.(7) lit.n) și ale art.139 alin.(3) lit.a) din O.U.G. nr.57/2019 privind Codul Administrativ.

In temeiul prevederilor art 129 alin (2) lit d), art. 139 alin (3) si art 196 alin (1) lit a) din OUG 57/2019 privind Codul administrativ cu modificarile si completarile ulterioare

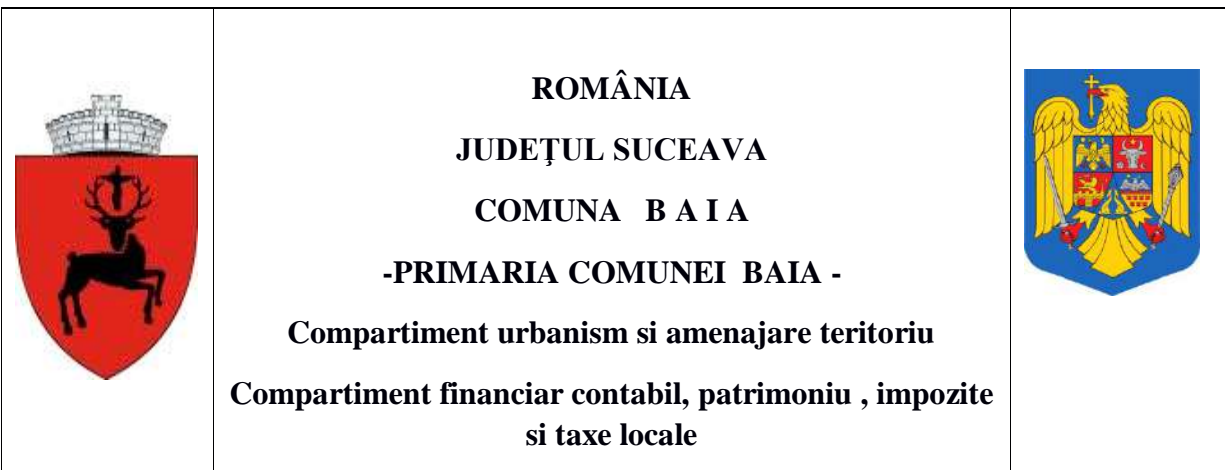
HOTĂRĂȘTE:

- Art.1.** Se aprobă infiintarea serviciului de iluminat public in Comuna Baia, judetul Suceava.
- Art.2.** Se aprobă studiul de oportunitate privind alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public, anexa 1 la prezenta hotărâre.
- Art.3.** Se aprobă gestiunea delegată ca formă de gestiune a serviciului de iluminat public si darea in administrare a infrastructurii tehnico - edilitare aferente in Comuna Baia, judetul Suceava.
- Art.4.** Se aprobă încheierea unui contract de achizitie servicii ca modalitatea de atribuire a contractului de gestiune a serviciului de iluminat public.
- Art.5.** Se aprobă caietul de sarcini pentru delegarea gestiunii serviciului de iluminat public al Comunei Baia, județul Suceava, anexa 2 la prezenta hotărâre.
- Art.6.** Se aprobă Regulamentul de organizare si functionare al serviciului de iluminat public al Comunei Baia, judetul Suceava, anexa 3 la prezenta hotarare.
- Art.7.** Se aproba modelul de contract de servicii pentru delegarea gestiunii serviciului de iluminat public al Comunei Baia, județul Suceava, anexa 4 la prezenta hotărâre.
- Art.8.** Se aproba durata delegarii de gestiune pentru o perioada de 5 ani.
- Art. 9** (1) Primarul comunei Baia prin Compartimentul financiar contabil, patrimoniu, impozite sit axe locale, Compartimentul achizitii și Compartimentului urbanism vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

(2) Prezenta hotărâre se comunică, prin intermediul secretarului comunei, în termenul prevăzut de lege, primarului comunei și prefectului județului Suceava și se aduce la cunoștință publică prin afișarea la sediul primăriei, precum și pe pagina de internet.

Initiator
primar , Tomescu Maria

Avizat pentru legalitate,
secretar general al comunei Baia
Cocean Rodica

REFERAT DE SPECIALITATE

la proiectul de hotărâre privind stabilirea modalității de gestiune a serviciului de iluminat public în Comuna Baia județul Suceava

Având în vedere, referatul de aprobare prezentat de doamna dr. Maria TOMESCU Primarul comunei Baia, din care reiese necesitatea și oportunitatea stabilirii modalității de gestiune a serviciului de iluminat public în Comuna Baia județul Suceava.

Comuna Baia are în derulare , din luna decembrie 2020, contractul de finanțare nr.73/I/GES/ 14.12.2020 pentru proiectul „**Modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public din comuna Baia, județul Suceava**”, prin Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public lansat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor prin AFM. Numărul de corpuri instalate prin proiect este de 400 buc.

Una din condițiile impuse în cadrul acestui contract de finanțare este înființarea serviciului de iluminat public, întocmirea unui studiu de oportunitate prin care se va stabili modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public din Comuna Baia județul Suceava, precum și întocmirea unui Regulament de organizare și funcționare al serviciului de iluminat public.

Autoritățile administrației publice locale, în calitate de reprezentante ale comunităților locale și de semnatare ale contractelor de delegare a gestiunii, sunt responsabile de asigurarea serviciului de iluminat public, de respectarea regulamentului serviciului și a prevederilor legislației specifice. În prezent, activitățile aferente serviciului de iluminat public sunt desfășurate de către servicii din cadrul **Primăriei Comunei Baia**, atât prin mijloace proprii cât și prin intermediul unor contracte încheiate cu companii autorizate să presteze astfel de servicii.

În conformitate cu prevederile Capitolului III: Organizarea și funcționarea serviciilor publice, Secțiunea 1: “Gestiunea serviciilor de utilități publice”, art. 22 din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare:

“(1) Autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor. Autoritățile administrației publice au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilități publice în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredința gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii”. Având în vedere cele prezentate mai sus, întrucât nu există personal specializat care să facă parte din serviciul de iluminat public, este necesar și oportun delegarea gestiunii serviciului de iluminat public și darea în administrare a infrastructurii tehnico-edilitare aferente în Comunei Baia.

Operatorul cărui se delegă gestiunea trebuie să facă dovada deținerii atestatului cât și licența A.N.R.S.C. și de asemenea dovada deținerii tuturor dotărilor tehnico-materiale, utilajelor, echipamente și personal calificat pentru a presta activitățile pentru exploatarea sistemului de iluminat public în condiții de legalitate.

Serviciile de menținere-întreținere se vor realiza atât la inițiativa operatorului care își asumă prin contract respectarea indicatorilor de performanță aprobați de autoritățile locale dar și urmare a sesizărilor transmise de către reprezentanții autorității locale sau de către cetățeni.

În cazul delegării serviciului, autoritatea publică va deconta operatorului lunar activitățile pe care le desfășoară în rețele (intervenții cu caracter neplanificat-avarii, revizii tehnice, reparații curente, iluminat festiv), în baza situațiilor de lucrări, numai după efectuarea recepțiilor cantitative și calitative în urma verificărilor din teren.

De asemenea, autoritatea publică va stabili modalitățile de decontare a activităților de modernizare și extindere a rețelelor de iluminat public în caietul de sarcini de delegare a gestiunii.

Potrivit art. 29 din Legea 51/2006, alineatul (8) Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- **contract de concesiune de servicii;**
- **contract de achiziție publică de servicii**

În temeiul dispozițiilor art.129, alin.2, lit.d), art.139 alin 1, art.196, alin.1 lit a) din OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, ținând cont de cele arătate mai sus, vă rugăm să analizați și să aprobați proiectului de hotărâre în forma prezentată

Consilier superior
Ec Apostol Alina

Consilier asistent,
ing. Lozovei Ilie

**Studiu de oportunitate și fundamentare
privind alegerea formei de gestiune a serviciului
de iluminat public din Comuna Baia**

FOAIE DE CAPĂT

Denumirea studiului: Studiu de oportunitate și fundamentare privind alegerea formei de gestiune a serviciului de iluminat public din **Comuna Baia**

Beneficiar: Comuna Baia, județul Suceava

Cuprins

Capitolul 1. DATE GENERALE.....	7
1.1. Date generale privind Comuna Baia	7
1.2 Scopul studiului de oportunitate și fundamentare.....	7
1.3. Legislație aplicabilă	8
1.3.1. Legi aplicabile.....	8
1.3.2. Norme metodologice aplicabile.....	9
1.3.3. Standarde și normative aplicabile.....	9
1.4 Identificarea grupurilor de interes.....	9
1.5 Analiza nevoilor grupului de interes	10
Capitolul 2. SITUAȚIA ACTUALĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA BAIA	12
2.1 Prezentarea infrastructurii deținute	13
Condiții luminotehnice impuse de clasele sistemelor de iluminat C.....	18
Tabelul 5.....	18
Clasele sistemelor de iluminat pentru diferite tipuri de cai de circulație.....	18
Capitolul 3. ASPECTE PRIVIND CONDIȚIILE DE EXPLOATARE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA BAIA	20
3.1. Respectarea principiului responsabilității și legalității.....	20
3.2. Asigurarea continuității cantitativ și calitativ a serviciului	21
3.3. Asigurarea sănătății publice și a calității vieții.....	21
3.4. Asigurarea adaptabilității la cerințele consumatorilor	21
3.5. Asigurarea accesibilității egale la serviciul de iluminat public.....	21
3.6. Asigurarea administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale	21
3.7. Asigurarea gestionării serviciului pe criterii de competitivitate și eficiență economică.....	22
3.8. Creșterea siguranței în funcționare a instalațiilor	22
3.9. Funcționarea în condiții de siguranță a persoanelor și serviciului	22
3.10. Asigurarea liberului acces la informațiile de interes public privind serviciul	23
3.11. Asigurarea calității	23
Capitolul 4. ANALIZA TIPURILOR DE GESTIUNI.....	24
4.1. Organizarea serviciului de iluminat public de către autoritatea locală în gestiune directă. Dimensionarea necesarului.....	25
4.2. Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public	26
4.2.1. Contract de concesiune de servicii.....	27

4.2.2. Contract de achiziție publică de servicii	28
4.3. Analiza comparativă - Stabilirea soluției optime de gestiune	29
Capitolul 5. ANALIZA SOLUȚIEI OPTIME DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA BAIA	31
5.1. Analiza tipurilor de contracte din punct de vedere al repartiției riscurilor	31
Capitolul 6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	33

STUDIUL DE OPORTUNITATE ȘI FUNDAMENTARE

Privind sistemul de iluminat public din comuna Baia

SCURTĂ PREZENTARE- SITUAȚIA ACTUALĂ

Elaborarea unui astfel de studiu este o cerință legală ce derivă din art. 22 al Legii nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare. Scopul unui astfel de studiu este acela de a fundamenta și stabili soluțiile optime de gestiune a serviciilor de utilități publice, gestiunea directă sau gestiunea delegată. **Primăria Comunei Baia** va desfășura procesul de elaborare a documentației necesare în vederea delegării gestiunii serviciilor de utilitate publică prin raportare la legislația aplicabilă și practica existentă în domeniu.

În prezent, activitățile aferente serviciului de iluminat public sunt desfășurate de către servicii din cadrul **Primăriei Comunei Baia**, atât prin mijloace proprii cât și prin intermediul unor contracte încheiate cu companii autorizate să presteze astfel de servicii. Din raționamente de ordin instituțional (rapiditate în adoptarea deciziilor) și de simplificare a fluxului operațional (comunicare eficientă, planificare rapidă a intervențiilor și alocarea resurselor necesare, stabilirea și monitorizarea unor indicatori de performanță a serviciului de iluminat public), **Primăria Comunei Baia** intenționează să stabilească modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public, conform prevederilor legislației în vigoare, pe baza unei analize a alternativelor posibile.

Realizarea studiului de oportunitate și fundamentare privind modalitatea de gestiune a serviciului de iluminat public reprezintă o cerință obligatorie conform prevederilor legale. Acest studiu reprezintă baza pentru deciziile ulterioare ale Autorității contractante, iar calitatea sa are un impact direct asupra șanselor de realizare a unui proiect de succes.

Obiectivele pe care trebuie să le atingă serviciul public de iluminat public, indiferent de forma de gestiune sunt următoarele:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației
- susținerea dezvoltării economico-sociale a localităților
- promovarea calității și eficienței serviciului
- dezvoltarea durabilă a serviciului
- gestionarea serviciului pe criterii de transparență, competitivitate și eficiență
- promovarea programelor de dezvoltare și reabilitare a sistemului de iluminat public pe baza unui mecanism eficient de planificare mutianuală a investițiilor
- consultarea cu utilizatorii serviciului, în vederea stabilirii politicilor și strategiilor locale și regionale în domeniu
- adoptarea normelor locale referitoare la organizarea și funcționare serviciului precum și a procedurilor de delegare a gestiunii acestuia

Conform art. 22, alin. (3) din Legea 51/2006, *Modalitatea de gestiune a serviciilor de*

utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate și fundamentare, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de iluminat public se organizează și se desfășoară pe baza unui reglumanet al activităților și al unui caiet de sarcini, aprobate prin hotărârea **Consiliului Local al Comunei Baia.**

Capitolul 1. DATE GENERALE

1.1. Date generale privind Comuna Baia

Baia este o comună în județul Suceava, Moldova, România, formată din satele Baia (reședința) și Bogata. Localitatea, atestată din evul mediu sub numele de *Civitas Moldaviae*, a fost unul din cele mai vechi orașe din Moldova, probabil cea mai veche reședință domnească a țării.

1.2 Scopul studiului de oportunitate și fundamentare

Studiul de oportunitate și fundamentare are ca obiectiv stabilirea modalităților de gestiune a serviciului de iluminat public din **Comuna Baia**, respectiv determinarea de organizare a activităților de exploatare, întreținere și reparații în sistemul de iluminat public, asigurarea iluminatului festiv, modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public, prin analiza elementelor tehnice, juridice și financiare specifice.

Legea nr. 51/2006 definește serviciile comunitare de utilități publice ca totalitatea acțiunilor și activităților reglementate prin care se asigură satisfacerea nevoilor de utilitate și interes public general ale colectivităților locale. Din serviciile comunitare de utilități publice face parte și serviciul de iluminat public al localităților.

În conformitate cu prevederile legale, serviciile comunitare de utilități publice sunt/vor fi înființate, organizate și furnizate/prestate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor, municipiului București și, după caz, în condițiile legii, la nivelul subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale.

Serviciile de utilități publice fac obiectul unor obligații specifice de serviciu public în scopul asigurării unui nivel ridicat al calității siguranței și accesibilității, egalității de tratament, promovării accesului universal și a drepturilor utilizatorilor și au următoarele particularități:

- a) au caracter economico-social;
- b) răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- c) au caracter tehnico-edilitar;
- d) au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- e) regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;
- f) presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- g) aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orașenești, municipale sau județene;
- h) sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale;
- i) sunt organizate pe principii economice și de eficiență în condiții care să le permită să își îndeplinească misiunile și obligațiile specifice de serviciu public;
- j) modalitatea de gestiune este stabilită prin hotărâri ale autorităților deliberative ale administrației publice locale;
- k) recuperarea costurilor de exploatare și de investiție se face prin prețuri și tarife sau taxe

și, după caz, din alocații bugetare. Măsura poate implica elemente de natura ajutorului de stat, situație în care autoritățile administrației publice locale solicită avizul Consiliului Concurenței.

Potrivit Legii nr. 230/2006, serviciul de iluminat public face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

Serviciul de iluminat public al comunei cuprinde următoarele activități:

- asigurarea și întreținerea iluminatului stradal-rutier
- asigurarea și întreținerea iluminatului stradal-pietonal
- asigurarea și întreținerea iluminatului arhitectural
- asigurarea și întreținerea iluminatului ornamental
- asigurarea și întreținerea iluminatului festiv (iluminat ornamental, iluminat ornamental- festiv)

Întreținerea sistemului de iluminat public cuprinde întreținerea iluminatului căilor de circulație rutieră și pietonală.

Iluminatul arhitectural cuprinde întreținerea echipamentelor actuale pentru iluminatul arhitectural al unor obiective din comună.

Iluminatul festiv cuprinde realizarea iluminatului festiv pentru sărbătorile de iarnă cu materiale din stocul unității administrativ-teritoriale și cu ocazia sărbătorilor și/sau evenimentelor culturale, sportive, religioase etc, organizate sau sprijinite de comună. Cu ocazia acestor evenimente și sărbători va fi asigurat și personal operativ de intervenție.

Serviciul de iluminat public, care constituie subiectul oportunității de delegare a gestiunii are ca obiect de activitate instalațiile de iluminat existente în **Comuna Baia**, precum și lucrările de îmbunătățire și extindere a acestuia, altele decât lucrările și proiectele de investiții realizate prin proiecte și fonduri atrase de **Comuna Baia**.

Serviciul de iluminat care face obiectul acestui studiu de oportunitate și fundamentare cuprinde iluminatul stradal-rutier, iluminatul stradal-pietonal

1.3. Legislație aplicabilă

1.3.1. Legi aplicabile

- Legea nr. 230 din 2006 a serviciului de iluminat public
- Legea nr. 51 din 2006 republicată în 2013 privind serviciile comunitare de utilități publice
- Legea nr. 98 din 2016 privind achizițiile publice
- Legea nr. 100 din 19 mai 2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii
- Legea nr.199 din 2000 privind utilizarea eficientă a energiei, cu modificările și completările ulterioare

- H.G. nr. 1146 din 2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă

1.3.2. Norme metodologice aplicabile

- Regulament cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 86 din 2007
- Caiet de sarcini cadru al serviciului de iluminat public aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 87 din 2007
- Ordinul președintelui A.N.R.E. nr. 96/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare a activității de mentenanță

1.3.3. Standarde și normative aplicabile

- Normativul privind metodele și elementele de calcul al siguranței în funcționare a instalațiilor energetice aprobat prin Decizia președintelui A.N.R.E. nr. 1424/21.10.2006
- SR EN 13201:2015 iluminat public - standard român privitor la Iluminat Public ce stabilește modalitățile de încadrare a sistemelor de iluminat aferente cailor de circulație în clase de iluminat, parametrii luminotehnici aferenți claselor de iluminat, regulile generale de realizare a sistemelor de iluminat, modul de efectuare a măsurărilor luminotehnice
 - SR-EN 13201-1:2015 Iluminat public - Partea 1: Selectarea claselor de iluminat
 - SR-EN 13201-2 :2016 Iluminat public - Partea 2: - Cerințe de performanța
 - SR-EN 13201-3:2016 Iluminat public - Partea 3: - Calculul performanțelor
 - SR-EN 13201-4:2016 Iluminat public - Partea 4: - Metode de măsurare a performanțelor fotometrice
 - SR-EN 13201-5:2016 Iluminat public. Partea 5: - Indicatori de performanță energetică

Abrevieri

ANRE	Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare a serviciilor comunitare de utilități publice

1.4 Identificarea grupurilor de interes

Grupurile de interes relevante, în contextul gestiunii serviciului de iluminat public, sunt :

- **Beneficiarii serviciului de iluminat public** - cetățenii **Comunei Baia**, agenți economici și instituții publice care își desfășoară activitatea pe raza comunei Baia;

- **Primăria Comunei Baia** - autoritate locală cu responsabilitate în gestionarea serviciului de iluminat public, ce deține infrastructura specifică;
- **Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC)**, ce deține următoarele atribuții: pregătirea pieței serviciilor publice de gospodărie comunală pentru intrarea pe piața comunitară , promovarea concurenței și a unei privatizări controlate pe piața serviciilor publice comunitare.
- **Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE)**, care are calitatea de autoritate competentă ce reglementează , printre altele, serviciul de iluminat public;
- **Garda Națională de Mediu;**
- **Direcția de Sănătate Publică Suceava** ce deține responsabilitatea realizării controlului privind respectarea condițiilor igienico sanitare prevăzute de reglementările legale în domeniul sănătății publice.
- **Operatorii de servicii de gestiune servicii de iluminat public.**

1.5 Analiza nevoilor grupului de interes

Beneficiarii serviciului de iluminat public din **Comuna Baia** pot avea așteptări rezonabile privind satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică, și anume:

- creșterea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- punerea în valoare a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localității, precum și marcarea evenimentelor festive;
- funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță a infrastructurii aferente serviciului;
- o infrastructură modernă și stabilă, astfel încât întreruperile să fie cât mai rare;
- servicii de calitate, operatorul să dea dovadă de profesionalism și promptitudine în soluționarea avariilor;
- servicii care să asigure protecția mediului înconjurător, colectarea deșeurilor ce rezultă ca urmare a lucrărilor efectuate în conformitate cu normele legale în vigoare;
- asigurarea unui cost minim pentru serviciu și a unor parametri de calitate ridicați.

Primăria Comunei Baia este interesată de:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor prin promovarea calității și eficienței serviciului de iluminat public;
- creșterea calității vieții cetățenilor prin stimularea mecanismelor economiei de piață, realizarea unei infrastructuri edilitare moderne, atragerea investițiilor profitabile pentru comunitatea locală;
- dezvoltarea durabilă a unor servicii care să asigure protecția mediului înconjurător;
- organizarea serviciului de iluminat public astfel încât să satisfacă nevoile populației, ale instituțiilor publice și agenților economici, cu costuri minime.

Instituțiile statului menționate anterior sunt interesate de:

- îmbunătățirea calității vieții cetățenilor prin menținerea unui climat de igienă;
- protejarea mediului înconjurător; protecția stării de sănătate a locuitorilor;
- prestarea serviciilor în condiții de siguranță pentru personalul angajat; prestarea unui serviciu de calitate pentru utilizatori;
- asigurarea îndeplinirii tuturor indicatorilor de performanță impuși prin contract.

Capitolul 2. SITUAȚIA ACTUALĂ A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA BAI A

În înțelesul Legii 230 /2006 a serviciului de iluminat public Art. 2:

“(2) (...)sistemul de iluminat public este ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, cleme, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare, utilizate pentru iluminatul public.”

(3) În cazul sistemelor de iluminat public destinate exclusiv serviciului de iluminat public, părțile componente ale acestora sunt cele prevăzute la alin. (2) al aceleiași legi.

(4) În cazul în care serviciul de iluminat public se realizează utilizând elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice, sistemul de iluminat cuprinde elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția elementelor care fac parte din sistemul de distribuție a energiei electrice astfel cum este definit prin prezenta lege.”

Pentru sistemul de iluminat care se încadrează în prevederile art. 2 alin. (4) din Legea 230/2006, în conformitate cu prevederile art. 4 alin (2) al aceleiași legi, Comuna Baia are încheiat contractul cu nr 3292/26.03.2021, de folosință cu titlu gratuit asupra infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice, cu S.C. DELGAZ GRID SA. Prin acest contract sunt reglementate toate aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public în rețelele ce au infrastructura comună, cu respectarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor tuturor părților implicate.

Punctul de delimitare, în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public cât și pentru sistemul de distribuție a energiei electrice se află la clemele racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public.

În prezent Comuna Baia are în derulare contractul având ca obiect “Modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public din comuna Baia, județul Suceava”.

Pentru aceasta investiție la data de 14.12.2020 a fost semnat contractul de finanțare nerambursabilă nr.73/I/GES/ 14.12.2020 între Administrația Fondului Pentru Mediu și beneficiarul **Comuna Baia**.

Acest proiect presupune modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public. **Numărul de corpuri instalate prin proiect este de 400. Aceste corpuri vor beneficia de garanție proprie și nu vor face obiectul studiului.**

2.1 Prezentarea infrastructurii detinute

În prezent iluminatul public din comuna se prezinta astfel:

- ✚ rețelele de iluminat sunt aeriene, construite pe stâlpi comuni cu rețelele de distribuție a energie electrice către consumatorii particulari;
- ✚ conductorul de nul aferent rețelei de iluminat este comun cu cel al rețelei de distribuție publică;
- ✚ stâlpii existenți sunt stâlpi de beton armat vibrați și centrifugați;
- ✚ corpurile de iluminat existente sunt preponderent cu surse de descărcare.

Sursele cu descărcare la înalta/joasa presiune în vapori de sodiu sau mercur existente au eficiență luminoasă foarte bună, produc însă o lumină monocromatică galbenă (indice de redare a culorilor $R_a=20$), ele sunt recomandate în iluminatul stradal. Durata de viață este ridicată cca. 28 500-33 000 ore de funcționare.

În cadrul surselor cu descărcare la înaltă/joasă presiune în vapori de sodiu au apărut surse cu flux mărit care la același consum au un flux luminos mai mare dar și un preț mai ridicat. Din considerente economice exista tendința sa se utilizeze surse de lumină ieftine și de cele mai multe ori se utilizează surse cu flux luminos și durată de viață scăzute.

În cadrul aparatelor de iluminat eficiența luminoasă a aparatului de iluminat este influențată de tipul aparatului, caracteristicile aparatului de iluminat, gradul de protecție (IP), starea de curățenie a dispersorului acestuia, tipul și starea (durata de utilizare) a sursei de lumină, fluxul luminos rezultat este mult diminuat față de fluxul luminos al unei surse noi iar efectul final este un nivel de iluminare scăzut la un consum energetic ridicat.

Consumul de energie electrică pentru iluminat este influențat și de driverul (balastul) utilizat pentru aprinderea surselor de lumina.

In conformitate cu Ordinul 245/2009 din 18.03.2009, al Comisiei de Reglementare pentru implementarea Directivei 2005/32/EC a Parlamentului European până la 13.04.2012 eficiența energetică minimă pentru balasturile utilizate pentru sursele cu descărcare la înaltă presiune trebuie să aibă valoarea din tabelul de mai jos:

Putere (W)			Eficiența energetică minimă
	P	< 30W	$\eta > 65\%$
30W<	P	< 75W	$\eta > 75\%$
75W<	P	< 105W	$\eta > 80\%$
105W<	P	< 405W	$\eta > 85\%$

	P	> 405W	$\eta > 90\%$

Din 2017 eficiența energetică minimă pentru balasturile utilizate pentru sursele cu descărcare la înaltă presiune în vapor de sodiu trebuie să aibă valoarea din tabelul de mai jos:

Putere (W)			Eficiența energetică minimă
	P	< 30W	$\eta > 78\%$
30W<	P	< 75W	$\eta > 85\%$
75 W<	P	< 105W	$\eta > 87\%$
105W<	P	< 405W	$\eta > 90\%$
	P	> 405W	$\eta > 92\%$

Se observa o creștere a eficienței energetice minime impuse echipamentelor utilizate la sursele cu descărcare la înalta presiune în vapori de sodiu. Conformarea la aceasta directiva ar impune înlocuirea în totalitate a balasturilor utilizate.

O sursă de lumină care îndeplinește condițiile de eficiență energetică, cu o durată de viață ridicată și costuri reduse cu întreținerea și menținerea este folosită din ce în ce mai mult în construcția aparatelor de iluminat de ultimă generație este LED-ul.

Corpurile de iluminat cu LED-uri în comparație cu aparatele de iluminat cu surse cu descărcare la înaltă presiune, au:

- ✚ o eficiența luminoasă și energetică ridicată (minim 100 lm/W, inclusiv pierderile în partea optică și sursa);
- ✚ au un indice de redare a culorilor $R_a > 70$;
- ✚ durata de viață nominală cuprinsă între 50 000 – 100 000 ore .

Corpurile de iluminat cu LED-uri pot fi realizate în funcție de necesități (locul de utilizare), la o temperatură de culoare de la 3000K la 6300 K, în timp ce sursele cu descărcare la înaltă presiune în vapori de sodiu, au o temperatură de culoare fixă (2000 K -2100 K).

Deprecierea parametrilor aparatelor de iluminat cu LED este mult mai scăzută decât a aparatelor de iluminat cu surse de sodiu.

Astfel degradarea fluxului luminos al aparatelor de iluminat cu LED ajunge la 86% după 60 000 ore de funcționare.

Pentru a asigura aceeași parametrii luminotehnici un aparat de iluminat cu LED are un consum de energie electrică mai redus decât a aparatelor cu surse de sodiu iar parametrii se păstrează un timp mai îndelungat.

Un alt avantaj major al corpurilor de iluminat cu LED față de sursele cu descărcare la înaltă presiune având posibilitatea controlării ușoare a fluxului luminos, fără stingerea lămpii, prin reglarea parametrilor sursei de alimentare (dimming) și respectiv posibilitatea aprinderii, reducerii fluxului sau stingerii selective, individual sau în grupuri organizate logic, a corpurilor de iluminat (tele-management) în funcție de locul de utilizare sau necesități.

Astfel se poate comanda reducerea fluxului luminos între anumite ore cu trafic redus pe unele porțiuni de strada în timp ce în intersecții, treceri de pietoni sau zone de risc iluminatul funcționează la parametrii maximi, sau se poate comanda reducerea sau chiar stingerea completa a iluminatului în zone în care pe timpul nopții nu exista activitate.

Acest lucru conduce, prin modificarea tensiunii de alimentare, la reducerea puterii consumate și în final la reducerea consumului de energie electrică pentru iluminat.

Astfel soluția pe termen mediu in cazul viitoarelor modernizari este LED

Pentru gestionarea intr-o maniera moderna a sistemului de iluminat sunt necesare:

- ✘ înlocuirea corpurilor neeficiente din punct de vedere energetic
- ✘ gestionarea inteligenta a consumului de energie electrică prin reducerea intensității luminoase pentru perioada din noapte mai puțin circulată.
- ✘ distribuirea uniformă și eficientă a corpurilor de iluminat
- ✘ aplicarea unor soluții moderne
- ✘ identificarea de soluții, sisteme și echipamente în scopul îmbunătățirii calității iluminatului prin obținerea unor parametri luminotehnici ridicați și creșterii eficienței energetice prin reducerea consumului de energie și a costurilor operaționale de funcționare a sistemului de iluminat public

Clasele sistemelor de iluminat pentru diferite tipuri de cai de circulație

Caracteristicile cailor de circulatie	Clasa sistemului de iluminat corespunzator
Cai de circulatie destinate traficului cu viteza mare de deplasare, cu sensuri de circulatie separate, fara intersectii si cu controlul accesului (autostrazi, cai de circulatie expres). Intensitatea traficului si complexitatea configuratiei rutiere: Ridicate Medii Scazute	M1 M2 M3
Cai de circulatie destinate traficului de mare viteza, cu doua sensuri de circulatie. Controlul traficului si separarea benzilor de circulatie: Scazute Ridicate	M1 M2
Cai de circulatie urbane cu trafic important, cai de circulatie radiale. Controlul traficului si separarea benzilor de circulatie: Scazute Ridicate	M2 M3
Cai de circulatie urbane cu trafic mai putin important si de acces în zonele rezidentiale. Controlul traficului si separarea benzilor de circulatie: Scazute Ridicate	M4 M5

Pentru a realiza un ambient luminos corespunzător, sistemele de iluminat destinate cailor de circulație, trebuie sa ia în considerație următorii factori:

- nivelul de luminanța si uniformitatea distribuției luminanței pe suprafața drumului;
- nivelul de iluminare al vecinătăților;
- limitarea orbirii de inconfort si incapacitate;
- ghidajul vizual.

Primii trei factori din enumerarea de mai sus pot fi controlați prin valori limita, date de clasele sistemelor de iluminat M1, ..., M5, aceste valori fiind recomandate de C.I.E..

În tabelul 2 sunt prezentate valorile recomandate pentru cele cinci clase ale sistemului de iluminat.

Valorile mărimilor de referință (Lm , U0 , U1 , TI, SR)

Clasa sist. de iluminat	Domeniul de aplicare				
	Toate caile de circulație	Toate caile de circulație		Cai de circulație fără intersecții	Cai de circulație cu trotuar neluminat
		Lm s cd/m2 t val. admisa	U0 val. min.		
M1	2	0,4	10	0,7	0,5

M2	1,5	0,4	10	0,7	0,5
M3	1	0,4	10	0,5	0,5
M4	0,75	0,4	15	-	-
M5	0,5	0,4	15	-	-

Precizări asupra nivelului de iluminare:

Pentru anumite zone destinate circulației rutiere cum ar fi intersecții cu alte cai de circulație sau cai ferate, piețe, pasaje, sensuri giratorii nesemnalizate și zone destinate circulației pietonale, unde viteza de deplasare a observatorului este relativ mică în comparație cu cea din circulație rutiera, care sta la baza calculului sistemelor de iluminat este **iluminarea**.

Zonele periculoase sunt zonele în care traficul rutier este îngreunat de prezenta unui număr mare de autovehicule, pietoni, bicicliști și alți participanți la trafic, sau zone în care caile de circulație se îngustează datorită reducerii numărului de benzi de circulație. În aceste zone, posibilitatea de apariție a coliziunilor între autovehicule sau între autovehicule și ceilalți participanți la trafic, este mare.

În funcție de tipul zonei periculoase, C.I.E. recomandă șase clase ale sistemelor de iluminat **C0,.....,C5**

Pentru o zonă periculoasă importantă, clasa sistemului de iluminat **C (i-1)** este superioară (din punct de vedere al cerințelor luminotehnice impuse) clasei sistemului de iluminat al celui mai important drum ce se intersectează și căreia îi corespunde clasa sistemului de iluminat **M i**.

Clasele sistemelor de iluminat pentru diferite tipuri de zone

Tipul zonei periculoase	Clasa sistemului de iluminat corespunzător
Intersecții de două sau mai multe cai de circulație, rampe, zone în care se face reducerea numărului de benzi de circulație	C (i - 1) = Mi
Intersecții cu cai ferate sau cu linii de tramvai: - simple - complexe	C_i = Mi C (i-1) = Mi
Sensuri giratorii fără semnalizare rutiera: - complexe sau mari - de complexitate medie - simple sau mici	C1 C2 C3
Zone aglomerate (în care traficul se desfășoară greu): - complexe sau mari - de complexitate medie - simple sau mici	C1 C2 C3

Condițiile luminotehnice impuse de clasele sistemelor de iluminat C0,.....,C5, sunt prezentate în tabelul de mai jos

Condiții luminotehnice impuse de clasele sistemelor de iluminat C

Clasa sistemului de iluminat	Em slxt val. admisa	U0 (E) val. minima
<i>C0</i>	50,0	0,4
C1	30,0	0,4
C2	20,0	0,4
C3	15,0	0,4
C4	10,0	0,4
C5	7,5	0,4

ZONE PENTRU PIETONI

Necesitățile vizuale ale pietonilor diferă mult de cele ale conducătorilor auto, deoarece viteza de deplasare este mai mica, timpul de adaptare vizuala este mai mare si obiectele aflate în apropiere sunt mai importante decât cele aflate la distanta.

Realizarea unui ambient luminos corespunzător, are ca urmare descurajarea crimei asupra persoanelor si proprietarilor, măbind securitatea zonei si a vecinătăților acesteia. Acest lucru este posibil prin alegerea unei clase a sistemului de iluminat corespunzătoare, conform tabelului de mai jos

Tabelul 5.

Clasele sistemelor de iluminat pentru diferite tipuri de cai de circulatie destinate pietonilor si biciclistilor

Caracteristicile cailor de circulație pentru pietoni sau bicicliști	Clasa sistemului de iluminat corespunzător
- foarte importante	<i>P1</i>
- greu de utilizat de pietoni sau bicicliști pe timpul nopții	P2
- moderat utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopții	P3
- rar utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopții, în zone rezidențiale	P4
- rar utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopții în zone rezidențiale, importante arhitectural	P5
- foarte rar utilizate de pietoni sau bicicliști pe timpul nopții în zone rezidențiale, importante arhitectural	P6
- unde exista numai ghidaj vizual provenit de la C.I.L. existente	P7

Valorile iluminărilor recomandate de Comisia Internațională de Iluminat pentru clasele P1,....., P7 sunt date în tabelul de mai jos

Valorile nivelurilor de iluminare pentru clasele sistemului de iluminat (P)

Clasa sistemului de iluminat	<i>Em</i> slxt val. admisa	<i>Emin</i> slxt val. minima
P1	20,0	7,5
P2	10,0	3,0
P3	7,5	1,5
P4	5,0	1,0
P5	3,0	0,6
P6	1,5	0,2
P7	fără valoare impusa	fără valoare impusa

Concluzia importantă care se desprinde din studiul surselor de iluminat este că, din punct de vedere al eficienței luminoase și a considerentelor economice, în viitor se impune folosirea lămpilor economice sau a lămpilor cu LED. Recomandarea este să fie lămpi cu LED, având în vedere tendința de scădere a prețurilor la aceste produse și eficiența ridicată a acestora.

Din studiul corpurilor de iluminat exterioare stradale, ambientale sau ornamentale se impune utilizarea celor cu grade ridicate de protecție la pătrunderea prafului și a umidității, cu grad ridicat de rezistență la șocuri și vibrații, compensate din punct de vedere electric, protejate cu siguranțe fuzibile și deconectare de la tensiune în caz de deschidere (voită sau accidentală). De asemenea corpurile cu reflector continuu geometric și dispersor antistrălucire aduc un avantaj atât luminotehnic cât și estetic.

Până în anii 1990, mărimea de referință pentru analiza sistemelor de iluminat era iluminarea. Studiile de specialitate precizează că nivelul de iluminare poate constitui o mărime de bază corectă numai în aprecierea sistemului de iluminat exterior în care elementul în mișcare este omul. Această limitare de domeniu se explică prin faptul că iluminarea caracterizează modul în care o sursă de lumină “vede” o anumită suprafață, fără a ține cont de elementul subiectiv ce îl constituie percepția vizuală a unei suprafețe luminate.

Această mărime ia în considerare modul în care conducătorul unui vehicul percepe razele de lumină reflectate de suprafața unui drum, în funcție de caracteristicile sursei de lumină și de îmbrăcămintea drumului. Luminanța evaluează modul în care ochiul uman, din poziția de conducător de autovehicul vede o suprafață de referință plasată la o distanță cuprinsă între 60-160m.

O altă anomalie în analiza sistemelor de iluminat de până în anii 1990 era că se aveau în vedere doar aspectele cantitative ale sistemelor de iluminat, cele calitative rămânând în plan secundar.

Pentru modernizarea efectivă a sistemelor de iluminat, trebuie să fie luate în calcul și distribuția luminanțelor în planul orizontului util și în câmpul vizual precum și ghidajul vizual

(pentru sistemele de iluminat rutier) cât și cele legate de culoarea luminii (redarea culorii și culoarea aparentă) mai ales pentru iluminatul decorativ (ornamental și architectural).

În ceea ce privește distribuția luminanțelor, pentru evitarea orbirii psihologice este necesară realizarea unei uniformități în limite diferite și anume uniformitatea generală (pe planul drumului) trebuie să fie de cel puțin 0,4 iar uniformitatea longitudinală (măsurată în lungul axului unui culoar) să fie de cel puțin 0,5.

Pentru evitarea orbirii directe fiziologice provocate de sursele de lumină, se vor folosi corpuri de iluminat cu unghi de protecție mare, astfel încât la unghiuri de privire normale, sursa să nu fie văzută.

Din cele prezentate, se observa ca in comune si orasele mici, deci si in comuna Baia, Sistemul de iluminat public si Sistemul de distributie a energiei electrice, coexista, existind interferente intre ele. Din acest motiv, Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei (ANRE) si Autoritatea Nationala De Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice (ANRSC), au emis Ordinul comun nr. 93/2007, pentru aprobarea Contractului-cadru privind folosirea infrastructurii Sistemului de distributie a energiei electrice, pentru realizarea Serviciului de iluminat public. Acest ordin prevede preluarea în mod gratuit de la distribuitorul de energie electrica, de catre autoritatile publice locale, a elementelor care constituie Sistemul de iluminat public, si utilizarea in mod gratuit, a elementelor Sistemului de distributie a energiei electrice a elementelor comune. Ordinul prevede ca punctele de delimitare între cele doua sisteme sunt clemele si implicit contactele electrice, la care se racordeaza coloanele de alimentare a corpurilor de iluminat public, in rețeaua aeriana.

În concluzie, Sistemul de iluminat public din comuna Sărata, prin grija autoritatilor locale, este în curs de modernizare și se impune ca în anii ce urmează, să se mai facă anumite investiții.

1. Finalizarea înlocuirii corpurilor de iluminat, cu corpuri de iluminat cu lampi LED.
2. Îmbunătățirea nivelului de luminozitate longitudinală prin monarea de corpuri de iluminat pe fiecare stalp existent
3. Scoaterea blocurilor de masura și a punctelor de aprindere din cutiile de distributie a distribuitorului de energie electrica, în cutii de distributie aparținând primăriei.

Capitolul 3. ASPECTE PRIVIND CONDIȚIILE DE EXPLOATARE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA BAIA

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare, pentru funcționarea serviciului de iluminat public în condiții de eficiență și calitate, prin exploatarea sistemului de iluminat operatorul serviciului de iluminat public va avea următoarele obligații:

3.1. Respectarea principiului responsabilității și legalității

A.N.R.S.C. și A.N.R.E. sunt autoritățile de reglementare competente pentru serviciul de iluminat public.

Operatorul serviciului de iluminat public va avea obligația de a deține atât licență ANRSC

cât și atestat ANRE, pentru a presta activitățile pentru gestionarea sistemului de iluminat public. Prestarea serviciului se va face în condițiile legalității depline și al asumării răspunderii față de toate actele sau faptele ce decurg sau au legătură din activitatea respectivă.

Operatorul va avea obligația să dețină în termen de valabilitate, toate avizele, acordurile și/sau autorizațiile față de care se apreciază legalitatea desfășurării activităților specifice serviciului.

3.2. Asigurarea continuității cantitativ și calitativ a serviciului

Operatorul va asigura realizarea indicatorilor de performanță și calitate, la nivelurile stabilite de autoritatea administrației publice locale în Regulamentul serviciului și Caietul de sarcini al serviciului de iluminat public de pe raza administrativ-teritorială a **Comunei Baia**.

3.3. Asigurarea sănătății publice și a calității vieții

Se va urmări satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunității locale precum:

- ridicarea gradului de civilizație, a confortului și calității vieții;
- creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunității locale;
- creșterea gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale.

3.4. Asigurarea adaptabilității la cerințele consumatorilor

Prestarea serviciului se va realiza în condiții de flexibilitate și adaptabilitate la cerințele concrete ale comunităților locale.

Vor fi asigurate activitățile de întreținere și reparații în sistemul de iluminat public precum și verificarea/repararea, montarea și demontarea instalațiilor pentru iluminatul festiv.

3.5. Asigurarea accesibilității egale la serviciul de iluminat public

Operatorul serviciului de iluminat public va avea obligația de a asigura egalitatea de tratament și accesul nediscriminatoriu al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public.

Operatorul va urmări ca organizarea, exploatarea și gestionarea serviciului să se realizeze în condițiile asigurării protecției economice, juridice și sociale a utilizatorilor, în conformitate cu prevederile legislației specifice în vigoare.

3.6. Asigurarea administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale

Operatorul va avea obligația de a lua toate măsurile necesare pentru gestionarea în condiții de eficiență a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.

Operatorul va avea obligația de a menține în funcțiune capacitățile de la data preluării în exploatare, cu excepția cazurilor în care, realizarea serviciului în condiții de eficiență tehnico-economică și adaptabilitate la cerințele utilizatorilor, necesită extinderea sau restrângerea acestora.

3.7. Asigurarea gestionării serviciului pe criterii de competitivitate și eficiență economică

Operatorul va urmări realizarea unui raport calitate-cost cât mai bun pentru serviciul prestat, în conformitate cu dispozițiile Legii serviciului de iluminat public nr. 230/2006, scop în care se vor pune în aplicare:

- metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare
- organizarea activității de mentenanță în condiții de eficiență, în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui A.N.R.E. nr. 96/2017 privind aprobarea Regulamentului de organizare a activității de mentenanță;
- monitorizarea consumurilor și organizarea gestiunii energiei electrice, în conformitate cu prevederile Legii nr.199/2000 privind utilizarea eficientă a energiei, cu modificările și completările ulterioare.
- promovarea de soluții tehnice și tehnologii performante, cu cheltuieli minime.

3.8. Creșterea siguranței în funcționare a instalațiilor

Operatorul va adopta toate măsurile necesare în vederea asigurării siguranței în funcționare a instalațiilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului serviciului de iluminat public aprobat prin hotărâre de **Consiliu Local al Comunei Baia** și al normativelor specifice în vigoare.

Pentru calculul siguranței în funcționare a instalațiilor se vor aplica prevederile „Normativului privind metodele și elementele de calcul al siguranței în funcționare a instalațiilor energetice” aprobat prin Decizia președintelui A.N.R.E. nr. 1424/ 21.10.2006.

3.9. Funcționarea în condiții de siguranță a persoanelor și serviciului

Operatorul se va asigura că dispune de personal calificat și autorizat, iar organizarea internă de personal permite îndeplinirea în condiții de siguranță a activităților specifice serviciului.

Se vor respecta prevederile legale în vigoare referitoare la cerințele minime de securitate și sănătate în muncă, aplicabile instalațiilor și echipamentelor electrice, în principal H.G. nr. 1146/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea în muncă de către lucrători a echipamentelor de muncă.

3.10. Asigurarea liberului acces la informațiile de interes public privind serviciul

Operatorul are obligația de a pune la dispoziție celor interesați toate informațiile de interes public privind serviciul prestat.

Operatorul va menține în funcțiune un sistem prin care poate primi și/sau oferi date, informații și consultanță privind orice situație care afectează siguranța, disponibilitatea și/sau continuitatea prestării serviciului, respectiv dispecerat funcțional 24h/24h.

3.11. Asigurarea calității

Se recomandă implementarea sistemului de management al calității conform SR EN ISO 9001:2001, a sistemului de management al mediului conform SR EN ISO 14001:2005 și a sistemului de management al sănătății și securității ocupaționale.

Operatorul trebuie să asigure respectarea prevederilor stabilite prin standardele europene SR-EN 13201:2015, standard privind iluminatul căilor de circulație.

Capitolul 4. ANALIZA TIPURILOR DE GESTIUNI

Gestiunea serviciului de iluminat public, respectiv exploatarea și funcționarea infrastructurii aferente, se organizează astfel încât să asigure respectarea indicatorilor de performanță, a nivelurilor de iluminare și luminanță prevăzute de normativele specifice domeniului și ținând seama de următoarele:

- mărimea, gradul de dezvoltare și particularitățile economico-sociale ale localităților;
- starea sistemului de iluminat public existent;
- posibilitățile locale de finanțare a exploatarei, întreținerii și dezvoltării serviciului și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente.

Autoritățile administrației publice locale, în calitate de reprezentante ale comunităților locale și de semnatare ale contractelor de delegare a gestiunii, sunt responsabile de asigurarea serviciului de iluminat public, de respectarea regulamentului serviciului și a prevederilor legislației specifice.

În conformitate cu prevederile Capitolului III: Organizarea și funcționarea serviciilor publice, Secțiunea 1: “Gestiunea serviciilor de utilități publice”, art. 22 din Legea 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare:

“(1) Autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor. Autoritățile administrației publice au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilități publice în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredința gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii”

“(1¹) Încredințarea gestiunii unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice către operator implică încredințarea prestării/furnizării propriu-zise a serviciului/activității, precum și punerea la dispoziție a bunurilor ce compun sistemul de utilități publice aferent serviciului/activității.”

“(3) Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate și fundamentare, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice”

Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- a) gestiune directă;**
- b) gestiune delegată.**

Indiferent de modalitatea de gestiune adoptată (gestiune directă sau delegată), activitățile specifice componente ale serviciului de iluminat public sunt organizate și se desfășoară pe baza Regulamentului serviciului și a Caietului de sarcini, aprobate prin hotărâre a consiliului local,

elaborate în conformitate cu regulamentul cadru, respectiv cu caietul de sarcini cadru, elaborate de A.N.R.S.C.

Pentru a opera în condiții de legalitate orice operator al serviciului de iluminat public are obligația de a deține:

- atestat eliberat de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) cel puțin de tip B pentru “proiectare și executare de instalații electrice exterioare/interioare pentru incinte/construcții civile și industriale, bransamente aeriene și subterane, la tensiunea nominală de 0,4 kV “

- licența de operare eliberată de Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice

Atât în cazul unei hotărâri de dare în administrare a serviciului cât și în cazul atribuirii contractului de delegare a serviciului de iluminat public unui operator, în conformitate cu art.53 din “Regulamentul privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice” operatorul va solicita la A.N.R.S.C. în termen de maxim 90 de zile de la emiterea hotărârii de dare în administrare ori de la semnarea contractului de delegare a serviciului/activității, licența de operare.

În continuare vor fi analizate pe rând cele două opțiuni de gestiune a serviciului de iluminat public din **Comuna Baia**.

4.1. Organizarea serviciului de iluminat public de către autoritatea locală în gestiune directă. Dimensionarea necesarului.

Potrivit art. 28 al Legii 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice “(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi:

- servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective;

- societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale respective.”

Atribuirea directă a contractului de delegare a gestiunii, se face cu respectarea următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract:

- unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe;

- operatorul desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență a unității administrativ-teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului;

- capitalul operatorului este deținut în totalitate de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

În cazul gestiunii directe a serviciului de iluminat public autoritatea publică locală emite o hotărâre de dare în administrare a sistemului de iluminat public.

Legea nr. 230/2006 menționează faptul că în cadrul acestei modalități de gestiune autoritatea publică locală emite doar un mandat de administrare către operatori specializați și acreditați a serviciului, astfel încât atribuțiile privitoare la finanțare, coordonare, administrare, exploatare și mentenanță revin acestuia.

Opțiunea manifestată de către autoritatea publică locală pentru gestiunea directă poate fi argumentată doar atunci când din evaluarea dimensiunii sistemului, a gradului de dezvoltare al acestuia, a particularităților economico-sociale ale localității și implicit a posibilității autorității de finanțare ar rezulta un raport care să respecte în integralitate principiile de funcționare ale serviciului stabilite prin art. 9 și 10 din Regulamentul cadru din 20 martie 2007 al serviciului de iluminat public, Anexă a Ordinului nr. 86/2007 emis de A.N.R.S.C.

Organizarea serviciului presupune înființarea, finanțarea întreținerii, modernizării și extinderii sistemului de iluminat public, realizarea iluminatului festiv, angajarea de personal calificat, dotarea cu echipamente și utilaje, coordonarea, asigurarea funcționării acestui serviciu, înființarea unui centru de informații pentru public, obținerea atestatului ANRE precum și licența de operare ANRSC.

Autorizarea electricienilor se realizează de către Autoritatea de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) în conformitate cu Regulamentul de autorizare.

4.2. Delegarea gestiunii serviciului de iluminat public

Activitatea operatorilor care pot prelua gestiunea serviciului de iluminat public este reglementată de Legea nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice.

În sensul legii, prin operator se înțelege “persoană juridică română sau străină care are competența și capacitatea recunoscute prin licență de a furniza/presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, un serviciu de utilități publice și care asigură nemijlocit administrarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferent acestuia”.

Potrivit art. 2 lit. (e)” Delegarea gestiunii unui serviciu/unei activități de utilități publice implică operarea propriu-zisă a serviciului/activității, punerea la dispoziție a sistemului de utilități publice aferent serviciului/activității delegat/delegate, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata sistemul de utilități publice respectiv.”

Prevederile contractului prin care se realizează delegarea sunt stabilite de către Legea nr. 51/2006, iar cuprinsul său în ceea ce privește drepturile și obligațiile părților trebuie să se supună principiilor care derivă din Legea nr. 230/2006 privind iluminatul public, precum și din

Regulamentul-cadru aprobat ca anexă la Ordinul nr. 86/2007 al ANRSC.

Avantajele delegării serviciului de iluminat public prin delegarea serviciului:

- obținerea unui raport optim preț - calitate, rezultat din promovarea concurenței între operatorii economici în cadrul participării la procedura de achiziții;
- utilizarea resurselor în condiții de eficiență, economicitate și eficacitate;
- structura și nivelul articolelor de deviz pentru serviciile prestate vor reflecta costul efectiv al activității;
- costurile aferente lucrărilor de modernizare vor fi suportate de către operator, urmând ca autoritatea publică locală să stabilească condițiile de plată, termenul de prestare a serviciilor, prin caietul de sarcini de delegare a serviciului, respectiv prin contractul de delegare.

Operatorul cărui i se delegă gestiunea trebuie să facă dovada deținerii atestatului cât și licența A.N.R.S.C. și de asemenea dovada deținerii tuturor dotărilor tehnico-materiale, utilajelor, echipamente și personal calificat pentru a presta activitățile pentru exploatarea sistemului de iluminat public în condiții de legalitate.

Serviciile de mentinere-întreținere se vor realiza atât la inițiativa operatorului care își asumă prin contract respectarea indicatorilor de performanță aprobați de autoritățile locale dar și urmare a sesizărilor transmise de către reprezentanții autorității locale sau de către cetățeni.

În cazul delegării serviciului, autoritatea publică va deconta operatorului lunar activitățile pe care le desfășoară în rețele (intervenții cu caracter neplanificat-avarii, revizii tehnice, reparații curente, iluminat festiv), în baza situațiilor de lucrări, numai după efectuarea recepțiilor cantitative și calitative în urma verificărilor din teren.

De asemenea, autoritatea publică va stabili modalitățile de decontare a activităților de modernizare și extindere a rețelelor de iluminat public în caietul de sarcini de delegare a gestiunii.

Potrivit art. 29 din Legea 51/2006, alineatul (8) Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- **contract de concesiune de servicii;**
- **contract de achiziție publică de servicii.**

4.2.1. Contract de concesiune de servicii

Atribuirea unei concesiuni de lucrări sau de servicii implică întotdeauna transferul către concesionar a unei părți semnificative a riscului de operare de natură economică, în legătură cu exploatarea lucrărilor și/sau a serviciilor respective. În același timp are în vedere posibilitatea de a pune la dispoziția concesionarului bunuri de retur.

Se consideră că o parte semnificativă a riscului de operare a fost transferată atunci când pierderea potențială estimată suportată de concesionar nu este una neglijabilă.

Riscul de operare este riscul care îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- este generat de evenimente care nu se află sub controlul părților la contractul de concesiune;

- implică expunerea la fluctuațiile pieței;
- ca efect al asumării riscului de operare, concesionarului nu i se garantează, în condiții normale de exploatare, recuperarea costurilor investițiilor efectuate și a costurilor în legătură cu exploatarea lucrărilor sau a serviciilor.

4.2.2. Contract de achiziție publică de servicii

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. i) din Legea 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare (denumită, în continuare, Legea nr. 98/2016), contractul de achiziție publică este contractul cu titlu oneros, asimilat, potrivit legii, actului administrativ, încheiat în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una ori mai multe autorități contractante, care are ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii.

4.3. Analiza comparativă - Stabilirea soluției optime de gestiune

În tabelul următor sunt prezentate succint avantajele și dezavantajele fiecărui tip de gestiune.

	GESTIUNE DIRECTĂ	GESTIUNEA DELEGATĂ
Avantaje	- Administrația publică deține controlul, intervenția directă și imediată asupra sistemului de iluminat public; - Se va asigura garantarea continuității și permanenței în funcționare a sistemului de iluminat public și organizarea serviciului prin proceduri operaționale proprii pentru desfășurarea și controlul activității în conformitate cu prevederile Ordinul nr. 946/2005, pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial	- Obținerea unui raport optim preț –calitate, rezultat din promovarea concurenței între operatorii economici în cadrul participării la procedura de achiziții - Parametrii serviciilor vor fi clar definiți în contract, cu mecanisme care impun ca o parte a riscurilor să treacă la operator. - Autoritatea administrației publice locale va avea rolul de monitorizare și control privind modul de respectare de către operator a indicatorilor de performanță stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii, modul de respectarea a Caietului de sarcini respectiv a Regulamentului serviciului de iluminat public din Comuna Baia. Autoritatea publică va avea drept de control final asupra derulării serviciului, având posibilitatea de a întrerupe delegarea de gestiune în cazul în care operatorul are o activitate defectuoasă care persistă, prin clauze de penalizare și de reziliere a contractului - Se elimină costurile privind înființarea serviciului de către autoritatea publică, aceste costuri fiind transferate operatorului delegat - Riscul financiar este preluat într-o oarecare măsură de operator, eliberând autoritatea publică locală de un efort financiar semnificativ - Selecția unui operator cu experiența și resurse reduce riscul unor blocaje sau erori de ordin tehnic

	GESTIUNE DIRECTĂ	GESTIUNEA DELEGATĂ
Dezavantaje	- Costuri mari de înființare a serviciului (dotări tehnico-materiale obligatorii, utilaje specifice, mijloace de transport și intervenție, personal, autorizare personal - Timpul necesar mobilizării (angajarea de personal, crearea și punerea în practică a procedurilor de lucru, perioada de instruire) va fi mult mai mare - Costuri de licențiere ANRE si ANRSC - Creșterea numărului de personal din aparatul propriu al administrației locale - Nu se pot realiza lucrări de reparații la rețelele electrice subterane, înlocuiri de stâlpi, consolidare fundații stâlpi etc. decât prin organizarea de proceduri de achiziții care presupun un timp mare de intervenție până la remedierea avariilor, investițiile în achiziționarea de utilaje	- Delegarea pe termen lung a serviciului poate crea dificultăți de ieșire din contract în cazul unei performante slabe a serviciilor furnizate de operator

Dacă în cazul gestiunii directe autoritatea administrativă este responsabilă și controlează în integralitate de modul de îndeplinire a obligațiilor ce decurg din legislația privind serviciile de utilități publice, în cazul gestiunii delegate legea îi permite acestuia să împartă sarcinile cu un operator privat, acordând totodată posibilitatea ca prin contractul de delegare sa fie impuse exigente specifice, în acord cu nevoile și situația concretă de la nivelul comunității locale.

Numărul mare de avantaje ale gestiunii delegate, precum si numarul mare de dezavantaje a gestiunii directe, așa cum a rezultat din analiza comparativă de mai sus, **recomandă adoptarea soluției de gestionare delegata a serviciului de iluminat public.**

Capitolul 5. ANALIZA SOLUȚIEI OPTIME DE DELEGARE A GESTIUNII SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC DIN COMUNA BAI A

5.1. Analiza tipurilor de contracte din punct de vedere al repartiției riscurilor

Dreptul de a exploata lucrările sau serviciile reprezintă principala caracteristică a contractului de concesiune și implică mereu transferul către concesionar a unui risc de operare de natură economică, chiar dacă o parte a riscului revine în continuare autorității.

Riscul transferat concesionarului implică o expunere reală la situațiile neprevăzute care pot apărea pe piață și, totodată, riscul trebuie să fie semnificativ.

Riscul de operare ar trebui să reiasă din factori care nu depind de părți. Riscurile de tipul celor legate de gestionarea inadecvată, de nerespectarea contractelor de către operatorul economic sau de o situație de forță majoră nu sunt hotărâtoare în vederea clasificării drept concesiune, întrucât riscurile respective sunt inerente fiecărui contract, fie că este vorba de un contract de achiziții publice sau de o concesiune.

Comuna Baia trebuie să se asigure că prin contractul de delegare nu se transmite operatorului și posibilitatea de a se auto reglementa.

Evitarea sau cel puțin reducerea riscurilor concurențiale generate de cumularea funcției de reglementare cu funcția de operare presupune faptul că autoritatea publică locală în cazul delegării, își va păstra prerogativele de reglementare, în timp ce funcția de operare este transferată către operatorul declarat câștigător în urma procedurii de delegare.

Conform Legii 51/2016: (9) În cazul serviciilor de utilități publice, astfel cum sunt definite la art. 1 alin. (2), procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, în baza prevederilor Legii nr. 98/2016, Legii nr. 99/2016 și Legii nr. 100/2016.

Având în vedere recomandările din Raportul asupra investigației pe piața serviciilor de iluminat elaborat de Consiliul Concurenței și anume „Cu privire la durata contractuală, analizând cadrul legal incident, apreciem că orice contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public ar trebui limitat la o durată de maxim 5 ani”, vom lua în considerare că delegarea serviciului de iluminat public din **Comuna Baia sa fie de 5 ani.**

În conformitate cu prevederile Legii 51 a serviciilor comunitare de utilități publice, art. 32 alin. (3) durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată.

Pentru contractele de delegare a gestiunii a căror durată estimată este mai mare de 5 ani, aceasta se stabilește, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, ale Legii nr. 99/2016 și ale Legii nr. 100/2016 și nu va depăși durata maximă necesară recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului prin contractul de delegare.

5.2. Analiza tipului de contract ce urmeaza sa fie incheiat:

Avand in vedere:

- Lipsa unor bunuri de retur in adevaratul sens (principiu fundamental al atriburii contractelor de concesiune)
- Faptul ca exista foarte putine riscuri care pot fi transferate unui eventual concesionar, iar acestea nu pot fi considerate semnificative
- Faptul ca nu poate exista o redeventa (aspect specific contractelor de concesiune) – datorita faptului ca serviciul de iluminat nu este tarifat catre populatie.
- Concesionarea ar presupune inclusiv exploatarea sistemului de catre concesionar – ceea ce s-ar traduce in achitarea consumului de energie. Acest fapt ar conduce la pierderea controlului asupra modului in care se doreste utilizarea iluminatului si o posibila crestere a cheltuielilor.
- Numarul redus de lampi din comuna Baia
- Faptul ca un contract de achizitie publica este mai facil de gestionat si de atribuit
- Nevoile primordiale ale Comunei Baia sunt legate de mentenanta si interventia asupra corpurilor existente – activitati care prin natura lor sunt prestari de servicii
- O parte a activitatilor componente ale serviciilor prezinta dificultati majore in realizarea in regim direct (necesitate de autorizarii si personal specializat)

Se constata ca tipul optim de contract care ar trebui atribuit este cel de prestari de servicii in conformitate cu Legea 98/2016 cu modificarile si completarile ulterioare, pentru o parte din activitatile componente ale serviciilor.

Capitolul 6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

În concluzie, studiul de oportunitate și fundamentare demonstrează că alternativa prin care proiectul este realizat în regim de gestiune delegata prin atribuirea unui contract de servicii este mai avantajoasă.

Analiza SWOT privind decizia de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public

Puncte tari - Parametrii serviciilor și necesarul de investiții vor fi clar definite în contract - Există control intern al operatorilor - Sunt definite în contract mijloace de penalizare pentru neîndeplinirea parametrilor - Utilizarea unor firme acreditate cu specialist în domeniu și experiență - Operatorul va fi unul care detine toate autorizațiile. - Evitarea unei scheme de personal propriu foarte amplă cu alocări suplimentare de sume	Puncte slabe - Monopolul pe termenul de desfășurare al contractului - Unele riscuri rămân în responsabilitatea autorității
Oportunități - Asigurarea unei prestări de servicii din partea unui operator cu dotări și autorizații - Posibilitatea de a renunța la contract în cazuri de neîndeplinire	Amenințări - Posibilitatea de reziliere și necesitatea suplimentării sumelor pentru găsirea unui nou operator - Posibilitatea de apariție a erorilor de comunicare între autoritate și operator

Rezultatele Studiului de oportunitate și fundamentare ce recomandă delegarea serviciului de iluminat prin contract de prestare servicii demonstrează faptul că:

- proiectul propus este realizabil;
- proiectul răspunde cerințelor administrației publice locale;
- varianta prin care proiectul este prevăzut a fi realizat prin atribuirea unui contract de prestări de servicii este mai avantajoasă în raport cu varianta prin care proiectul este prevăzut a fi realizat prin concesionarea serviciului.

Consultant	SC ADEMIS IMPEX SRL	
	Tabarcea Andrei	

REGULAMENTUL

Serviciului de Iluminat Public al comunei Baia, judetul Suceava

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Prevederile prezentului regulament se aplică serviciului de iluminat public din **comuna Baia, judetul Suceava.**

(2) Prezentul regulament stabilește cadrul juridic unitar privind desfășurarea serviciului de iluminat public, definind modalitățile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea serviciului, indicatorii de performanță, condițiile tehnice, raporturile dintre operator și utilizator.

(3) Prevederile prezentului regulament-cadru se aplică, de asemenea, la proiectarea, executarea, recepționarea, utilizarea și întreținerea componentelor sistemului de iluminat public.

(4) Operatorii serviciului de iluminat public, indiferent de forma de proprietate, organizare și de modul în care este organizată gestiunea serviciului de iluminat public, se vor conforma prevederilor prezentului regulament.

(5) Condițiile tehnice și indicatorii de performanță prevăzuți în prezentul regulament au caracter minimal. **Consiliul local Baia**, poate aproba și alte condiții tehnice sau alți indicatori de performanță pentru serviciul de iluminat public, pe baza unor studii de specialitate.

(6) Orice dezvoltare a rețelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se face cu respectarea prezentului regulament.

ART. 2

Desfășurarea serviciului de iluminat public trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale **Comunei Baia**, și anume:

- a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- c) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- d) susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- e) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță a infrastructurii aferente serviciului.

ART. 3

În sensul prezentului regulament, termenii și noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

3.1 autorități de reglementare competente - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C., și Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E.;

3.2 balast - dispozitiv montat în circuitul de alimentare a uneia sau mai multor lămpi cu descărcări, având drept scop limitarea curentului la valoarea necesară;

3.3 beneficiari ai serviciului de iluminat public - comunitățile locale în ansamblul lor;

3.4 caracteristici tehnice - totalitatea datelor și elementelor de natură tehnică, referitoare la o instalație sau la un sistem de iluminat;

3.5 dispozitiv (corp) de iluminat - aparatul de iluminat care servește la distribuția, filtrarea sau transmisia luminii produse de la una sau mai multe lămpi către exterior;

3.6 echipament de măsurare - aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea parametrilor serviciului de iluminat public furnizat;

3.7 efect de groță neagră - senzație vizuală realizată la trecerea de la o valoare foarte mare a luminanței la o alta mult mai mică;

3.8 exploatarea/utilizarea sistemului de iluminat public - ansamblu de operațiuni și activități executate pentru asigurarea continuității și calității serviciului de iluminat public în condiții tehnico-economice și de siguranță corespunzătoare;

3.9 factor de menținere a fluxului luminos - raportul între fluxul luminos al unei lămpi la un moment dat al vieții sale și fluxul luminos inițial, lampa funcționând în condițiile specificate;

3.10 flux luminos \emptyset - mărimea derivată din fluxul energetic, evaluată prin acțiunea sa luminoasă asupra unui observator fotometric de referință;

3.11 grad de asigurare în furnizare - nivel procentual de asigurare a furnizării serviciului necesar utilizatorului, într-un interval de timp, precizat în anexa la contractul de furnizare/prestare a serviciului de iluminat public;

3.12 igniter - dispozitiv care produce impulsuri de tensiune destinate să amorseze o lampă cu descărcări fără preîncălzirea electrozilor;

3.13 iluminare E - raportul dintre fluxul luminos receptat de o suprafață și aria respectivă;

3.14 iluminare medie E(m) - media aritmetică a iluminărilor pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.15 iluminare minimă E(min) - cea mai mică valoare a iluminării punctuale pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.16 iluminat arhitectural - iluminatul destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală;

3.17 iluminat ornamental - iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altora asemenea;

3.18 iluminat ornamental-festiv - iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive;

3.19 iluminat stradal-pietonal - iluminatul căilor de acces pietonal;

3.20 iluminat stradal-rutier - iluminatul căilor de circulație rutieră;

3.21 indicatori de performanță garantați - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate și pentru care sunt prevăzute penalizări în licență sau în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;

3.22 indicatori de performanță generali - parametri ai serviciului de iluminat public prestat, pentru care se stabilesc niveluri minime de calitate, urmăriți la nivelul operatorilor și care reprezintă condiții de acordare sau de retragere a licenței, dar pentru care nu sunt prevăzute penalizări în contractele de delegare de gestiune, în cazul nerealizării lor;

3.23 indice de prag TI - creșterea pragului percepției vizuale TI, care conduce la orbirea inconfortabilă, caracterizând orbirea provocată de sursele de lumină aflate în câmpul vizual, în raport cu luminanța medie a căii de circulație;

3.24 intensitate luminoasă I - raportul dintre fluxul luminos elementar emis de sursă și unghiul solid elementar pe direcția dată;

3.25 întreținere - ansamblul de operații de volum redus, executate periodic sau neprogramat în activitatea de exploatare, având drept scop menținerea în stare tehnică corespunzătoare a diferitelor subansambluri ale instalațiilor;

3.26 lămpi cu descărcări - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă printr-o descărcare electrică într-un gaz sau în vapori metalici ori într-un amestec de mai multe gaze și/sau vapori metalici;

3.27 lămpi cu incandescență - lămpi a căror emisie luminoasă este produsă cu filamentul încălzit la incandescență prin trecerea unui curent electric;

3.28 lămpi cu incandescență cu halogen - lămpi incandescente având, în balonul de construcție specială, un mediu de un anumit halogen, care creează un ciclu regenerativ al filamentului pentru mărirea duratei de funcționare și pentru realizarea unui flux emis aproximativ constant;

3.29 lămpi cu incandescență cu utilizări speciale - lămpi cu filament central, lămpi ornamentale, lămpi cu reflector, lămpi foto;

3.30 licența - actul tehnic și juridic emis de A.N.R.S.C., prin care se recunoaște calitatea de operator al serviciului de iluminat public, precum și capacitatea și dreptul de a presta acest serviciu;

3.31 luminanța L - raportul dintre intensitatea luminoasă elementară emisă de către ochiul observatorului și suprafața aparentă de emisie;

3.32 luminanța maximă $L(\max)$ - cea mai mare valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.33 luminanța medie $L(m)$ - media aritmetică a luminanțelor de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.34 luminanța minimă $L(\min)$ - cea mai mică valoare a luminanței de pe suprafața de calcul avută în vedere;

3.35 nivel de iluminare/nivel de luminanță - nivelul ales pentru valoarea iluminării/luminanței;

3.36 operator - persoană juridică titulară a unei licențe de furnizare/prestare, emisă de autoritatea competentă;

3.37 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite exclusiv pentru iluminatul public - punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la punctul de racord al cablurilor de plecare din tablourile și cutiile de distribuție;

3.38 punct de delimitare în cazul sistemelor folosite atât pentru iluminatul public, cât și pentru distribuția energiei electrice - punctul de separare între sistemul de distribuție a energiei electrice și sistemul de iluminat public, care se stabilește la clemele de racord ale coloanelor de alimentare a corpurilor de iluminat public;

3.39 raport de zonă alăturată SR - raport între iluminarea medie de pe o porțiune de 5 m lățime sau mai puțin, dacă spațiul nu o permite, de o parte și de alta a sensurilor de circulație, și iluminarea medie a căii de circulație de pe o lățime de 5 m sau jumătate din lățimea fiecărui sens de circulație, dacă aceasta este mai mică de 5 m;

3.40 reabilitare - ansamblul de operațiuni efectuate asupra unor echipamente și/sau instalații care, fără modificarea tehnologiei inițiale, restabilesc starea tehnică și de eficiență a acestora la un nivel apropiat de cel avut la începutul duratei de viață;

3.41 rețea electrică de joasă tensiune destinată iluminatului public - ansamblu de posturi de transformare, cutii de distribuție, echipamente de comandă/control și măsură, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, stâlpi, fundații, console, aparate de iluminat și accesorii destinate exclusiv iluminatului public;

3.42 serviciu de iluminat public - activitate de utilitate publică și de interes economic și social general, aflată sub autoritatea administrației publice locale, care are drept scop asigurarea iluminatului căilor de circulație auto, arhitectural, pietonal, ornamental și ornamental-festiv;

3.43 sistem de distribuție a energiei electrice - totalitatea instalațiilor deținute de un operator de distribuție care cuprinde ansamblul de linii, inclusiv elemente de susținere și de

protecție ale acestora, stații electrice, posturi de transformare și alte echipamente electroenergetice conectate între ele, cu tensiunea de linie nominală până la 110 kV inclusiv, destinate transmiterii energiei electrice de la rețelele electrice de transport sau de la producători către instalațiile proprii ale consumatorilor de energie electrică;

3.44 sistem de iluminat public - ansamblu tehnologic și funcțional, amplasat într-o dispunere logică în scopul realizării unui mediu luminos confortabil și/sau funcțional și/sau estetic, capabil să asigure desfășurarea în condiții optime a unei activități, spectacol, sport, circulației, a unui efect luminos estetic-arhitectural și altele, alcătuit din construcții, instalații și echipamente specifice, care cuprinde:

- linii electrice de joasă tensiune, subterane sau aeriene;
- corpuri de iluminat, console și accesorii;
- puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere;
- echipamente de comandă, automatizare și măsurare;
- fundații, elemente de susținere a liniilor, instalații de legare la pământ, conductoare, izolatoare, cleme, armături, utilizate pentru iluminatul public;

3.45 sursă de lumină/lampă - obiectul sau suprafața care emite radiații optice în mod uzual vizibile, produse prin conversie de energie, și care este caracterizată printr-un ansamblu de proprietăți energetice, fotometrice și/sau mecanice;

3.46 tablou electric de alimentare, distribuție, conectare/deconectare - ansamblu fizic unitar ce poate conține, după caz, echipamentul de protecție, comandă, automatizare, măsură și control, protejat împotriva accesului accidental, destinat sistemului de iluminat public;

3.47 temperatura de culoare corelată $T(c)$ - temperatura radiatorului integral, a cărui culoare, percepută datorită încălzirii, se aseamănă cel mai mult, în condițiile de observare precizate, cu cea percepută a unui stimul de culoare de aceeași strălucire;

3.48 uniformitate generală a iluminării $U(0)[E]$ - raportul dintre iluminarea minimă și iluminarea medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;

3.49 uniformitate generală a luminanței $U(0)[L]$ - raportul dintre luminanța minimă și luminanța medie, ambele considerate pe toată suprafața de calcul;

3.50 uniformitatea longitudinală a luminanței $U(l)[L]$ - raportul dintre luminanța minimă și luminanța maximă, ambele considerate în axul benzii de circulație al zonei de calcul și în direcția de desfășurare a traficului rutier;

3.51 utilizatori - autoritățile administrației publice locale sau asociațiile de dezvoltare comunitară constituite cu acest scop în calitate de reprezentant al comunității locale;

3.52 zonă alăturată - suprafața din vecinătatea imediată a căii de circulație, aflată în câmpul vizual al observatorului;

3.53 C.N.R.I. - Comitetul Național Român de Iluminat;

3.54 C.I.E. - Comisia Internațională de Iluminat.

ART. 4

(1) Înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public din **Comuna Baia**, precum și înființarea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea sistemelor de iluminat public intră în competența exclusivă a **Consiliului local Baia**.

(2) **Consiliul local Baia** trebuie să asigure gestiunea serviciului de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică și managerială, având ca obiectiv atingerea și respectarea indicatorilor de performanță a serviciului, stabiliți prin **contractul de delegare a gestiunii**.

(3) Indiferent de forma de gestiune a serviciului de iluminat public adoptată, **Consiliul local Baia** va urmări obținerea unui serviciu de iluminat public corespunzător interesului

general al comunităților locale pe care le reprezintă, în conformitate cu legislația în vigoare și cu reglementările C.I.E.

ART. 5

(1) Sistemele de iluminat public se amplasează, de regulă, pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al **Comunei Baia**.

(2) Utilizarea unor elemente ale sistemului de distribuție a energiei electrice pentru servicii și activități publice, altele decât iluminatul public, se face cu aprobarea **Consiliului local Baia**.

ART. 6

(1) Serviciul de iluminat public va respecta și va îndeplini, la nivelul **Comunei Baia**, indicatorii de performanță prevăzuți în prezentul regulament, aprobați prin hotărâre a **Consiliului Local Baia**.

(2) **Consiliul local Baia** poate aproba și alți indicatori de performanță în baza unor studii de oportunitate în care se va ține seama cu prioritate de necesitățile comunităților locale, de starea tehnică și eficiența sistemelor de iluminat public existente, precum și de standardele minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

(3) Indicatorii de performanță se stabilesc cu respectarea prevederilor prezentului regulament al serviciului.

ART. 7

Serviciul de iluminat public se prevede pe toate căile de circulație publică din **Comuna Baia**, cu respectarea principiilor ce guvernează organizarea și funcționarea serviciilor comunitare de utilități publice.

ART. 8

Serviciul de iluminat public trebuie să îndeplinească, concomitent, următoarele condiții de funcționare:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptabilitate la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunității locale, în calitatea lor de beneficiari ai serviciului;
- d) tarifarea pe bază de competiție a serviciului prestare;
- e) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- f) respectarea reglementărilor specifice în vigoare din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- g) respectarea valorilor minimale din standardele privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu, care sunt identice cu cele ale C.I.E..

CAP. II
Desfășurarea serviciului de iluminat public
SECȚIUNEA 1
Principiile și obiectivele realizării serviciului de iluminat public

ART. 9

Administrarea serviciului de iluminat public se realizează cu respectarea principiului:

- a) autonomiei locale;
- b) descentralizării serviciilor publice;
- c) subsidiarității și proporționalității;
- d) responsabilității și legalității;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- g) protecției și conservării mediului natural și construit;
- h) asigurării igienei și sănătății populației;
- i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;
- j) participării și consultării cetățenilor;
- k) liberului acces la informațiile privind serviciile publice.

ART. 10

Funcționarea serviciului de iluminat public trebuie să se desfășoare pentru:

- a) satisfacerea interesului general al comunității;
- b) satisfacerea cât mai completă a cerințelor beneficiarilor;
- c) protejarea intereselor beneficiarilor;
- d) întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale;
- e) asigurarea dezvoltării durabile a unităților administrativ-teritoriale;
- f) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale;
- g) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților;
- h) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- i) mărirea gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- j) crearea unui ambient plăcut;
- k) creșterea oportunităților rezultate din dezvoltarea turismului;
- l) asigurarea funcționării și exploatării în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

ART. 11

În exercitarea atribuțiilor conferite de lege cu privire la elaborarea și aprobarea strategiilor locale de dezvoltare a serviciului de iluminat public, a programelor de investiții privind dezvoltarea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente, a regulamentului propriu al serviciului, a caietului de sarcini, alegerea modalității de gestiune, precum și a criteriilor și procedurilor de delegare a gestiunii, **Consiliul Local Baia** va urmări atingerea următoarelor obiective:

- a) orientarea serviciului de iluminat public către beneficiari, membri ai comunității;
- b) asigurarea calității și performanțelor sistemelor de iluminat public, la nivel compatibil cu directivele Uniunii Europene;
- c) respectarea normelor privind serviciul de iluminat public stabilite de C.I.E., la care România este afiliată, respectiv de C.N.R.I.;

- d) asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public;
- e) reducerea consumurilor specifice prin utilizarea unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate și prin asigurarea unui iluminat public judicios;
- f) promovarea investițiilor, în scopul modernizării și extinderii sistemului de iluminat public;
- g) asigurarea, la nivelul localităților, a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate, individuală și colectivă, prevăzute de normele în vigoare;
- h) asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental și ornamental-festiv, adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanță publică și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- i) promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante, cu costuri minime;
- j) promovarea mecanismelor specifice economiei de piață, prin crearea unui mediu concurențial de atragere a capitalului privat;
- k) instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță a activității operatorilor și participarea cetățenilor și a asociațiilor reprezentative ale acestora la acest proces;
- l) promovarea formelor de gestiune delegată;
- m) promovarea metodelor moderne de management;
- n) promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și a formării profesionale continue a personalului care lucrează în domeniu.

SECȚIUNEA a 2-a **Documentație tehnică**

ART. 12

(1) Prezentul regulament stabilește documentația tehnică minimă necesară desfășurării serviciului.

(2) Regulamentul stabilește documentele necesare exploatării, obligațiile proiectantului de specialitate, ale unităților de execuție cu privire la întocmirea, reactualizarea, păstrarea și manipularea acestor documente.

(3) Detalierea prevederilor prezentului regulament privind modul de întocmire, păstrare și reactualizare a evidenței tehnice se va face prin instrucțiuni/proceduri de exploatare proprii, specifice principalelor tipuri de instalații.

(4) Personalul de conducere al operatorului răspunde de existența, completarea corectă și păstrarea documentațiilor tehnice conform prevederilor prezentului regulament-cadru.

(5) Proiectarea și executarea sistemelor de iluminat stradal-rutier, iluminat stradal-pietonal, iluminat arhitectural, iluminat ornamental și iluminat ornamental-festiv sau a părților componente ale acestora se realizează în conformitate cu normativele și prescripțiile tehnice de proiectare și execuție în vigoare, avizate de autoritățile de reglementare din domeniile de competență; la proiectare se va ține seama de reglementările în vigoare privind protecția și conservarea mediului.

ART. 13

(1) Fiecare operator trebuie să dețină, să păstreze la sediul său documentația pusă la dispoziție de **Consiliul Local Baia**, necesară desfășurării în condiții de siguranță a serviciului de iluminat public.

(2) Operatorul, în condițiile alin. (1), va actualiza permanent următoarele documente:

- a) planul cadastral și situația terenurilor din aria de deservire;

- b) planurile generale cu amplasarea construcțiilor și instalațiilor aflate în exploatare, inclusiv cele subterane, actualizate cu toate modificările sau completările;
 - c) planurile clădirilor sau ale construcțiilor speciale având actualizate toate modificările sau completările;
 - d) studiile, datele geologice, geotehnice și hidrotehnice cu privire la terenurile pe care sunt amplasate lucrările aflate în exploatare sau conservare;
 - e) cărțile tehnice ale construcțiilor;
 - f) documentația tehnică a utilajelor și instalațiilor și, după caz, autorizațiile de punere în funcțiune a acestora;
 - g) planurile de execuție ale părților de lucrări sau ale lucrărilor ascunse;
 - h) proiectele de execuție ale lucrărilor, cuprinzând memoriile tehnice, breviarele de calcul, devizele pe obiecte, devizul general, planurile și schemele instalațiilor și rețelelor etc.;
 - i) documentele de recepție, preluare și terminare a lucrărilor cu:
 - procese-verbale de măsurători cantitative de execuție;
 - procese-verbale de verificări și probe, inclusiv probele de performanță și garanție, buletinele de verificări, analiză și încercări;
 - procese-verbale de realizare a indicatorilor tehnico-economici;
 - procese-verbale de punere în funcțiune;
 - procese-verbale de dare în exploatare;
 - lista echipamentelor montate în instalații cu caracteristicile tehnice;
 - procese-verbale de preluare ca mijloc fix, în care se consemnează rezolvarea neconformităților și a remediilor;
 - j) schemele de funcționare a instalațiilor, planurile de ansamblu, desenele de detaliu actualizate conform situației de pe teren, planurile de ansamblu și de detaliu ale fiecărei instalații, inclusiv planurile și cataloagele pieselor de schimb;
 - k) parametrii luminotehnici de proiect și/sau rezultați din calcul, aferenți tuturor instalațiilor de iluminat public exploatate;
 - l) instrucțiunile furnizorilor de echipament sau ale organizației de montaj privind manipularea, exploatarea, întreținerea și repararea echipamentelor și instalațiilor, precum și cărțile/fișele tehnice ale echipamentelor principale ale instalațiilor;
 - m) normele generale și specifice de protecție a muncii aferente fiecărui echipament, fiecărei instalații sau fiecărei activități;
 - n) regulamentul de organizare și funcționare și atribuțiile de serviciu pentru întreg personalul;
 - o) avizele și autorizațiile legale de funcționare pentru clădiri, laboratoare, instalații de măsură, inclusiv cele de protecție a mediului obținute în condițiile legii;
 - p) inventarul instalațiilor și liniilor electrice, conform instrucțiunilor în vigoare;
 - q) instrucțiuni privind accesul în instalații;
 - r) documentele referitoare la instruirea, examinarea și autorizarea personalului;
 - s) registre de control, de sesizări și reclamații, de dare și retragere din exploatare, de manevre, de admitere la lucru etc.
- (3) Arhivarea se poate realiza și în format digital.

ART. 14

(1) Documentația de bază a lucrărilor și datele generale necesare exploatării, întocmite de agenți economici specializați în proiectare, se predau titularului de investiție odată cu proiectul lucrării respective.

(2) Agenții economici care au întocmit proiectele au obligația de a corecta toate planurile de execuție, în toate exemplarele în care s-au operat modificări pe parcursul execuției și, în final, să înlocuiască aceste planuri cu altele noi, originale, actualizate conform situației

reale de pe teren și să predea proiectul, inclusiv în format optoelectronic, împreună cu instrucțiunile necesare exploatării, întreținerii și reparării instalațiilor proiectate.

(3) Organizațiile de execuție și/sau montaj au obligația ca, odată cu predarea lucrărilor, să predea și schemele, planurile de situații și de execuție modificate conform situației de pe teren. În cazul în care nu s-au făcut modificări față de planurile inițiale, se va preda câte un exemplar din aceste planuri, având pe ele confirmarea că nu s-au făcut modificări în timpul execuției.

(4) În timpul execuției lucrărilor se interzic abaterile de la documentația întocmită de proiectant, fără avizul acestuia.

ART. 15

(1) **Consiliul Local Baia**, precum și operatorul care au primit în gestiune delegată serviciul de iluminat public au obligația să-și organizeze o arhivă tehnică pentru păstrarea documentelor de bază prevăzute la art. 13 alin. (1), organizată astfel încât să poată fi găsit orice document cu ușurință.

(2) Pentru nevoile curente de exploatare se vor folosi numai copii de pe planurile, schemele și documentele aflate în arhivă.

(3) Înstrăinarea sub orice formă a planurilor, schemelor sau documentelor aflate în arhivă este interzisă.

(4) La încheierea activității operatorul va preda pe bază de proces-verbal întreaga arhivă pe care și-a constituit-o, fiind interzisă păstrarea de către acesta a vreunui document original sau copie.

(5) Fiecare document va avea anexat un borderou în care se vor menționa:

- a) data întocmirii documentului;
- b) numărul de exemplare originale;
- c) calitatea celui care a întocmit documentul;
- d) numărul de copii executate;
- e) necesitatea copierii, numele, prenumele și calitatea celui care a primit copii ale documentului, numărul de copii primite și calitatea celui care a aprobat copierea;
- f) data fiecărei revizii sau actualizări;
- g) calitatea celui care a întocmit revizia/actualizarea și calitatea celui care a aprobat;
- h) data de la care documentul revizuit/actualizat a intrat în vigoare;
- i) lista persoanelor cărora li s-au distribuit copii după documentul revizuit/actualizat;
- j) lista persoanelor care au restituit la arhivă documentul primit anterior revizuirii/modificării.

ART. 16

(1) Toate echipamentele trebuie să aibă fișe tehnice care să conțină toate datele din proiect, din documentațiile tehnice predate de furnizori sau de executanți și din datele de exploatare luate de pe teren certificate prin acte de recepție care trebuie să confirme corespondența lor cu realitatea.

(2) Pe durata exploatării, în fișele tehnice se trec, după caz, date privind:

- a) incidentele sau avariile;
- b) echipamentele care au fost afectate ca urmare a incidentului sau avariei;
- c) incidentele sau avariile altor echipamente produse de incidentul sau avaria în cauză;
- d) reparațiile efectuate pentru înlăturarea incidentului/avariei;
- e) costul reparațiilor accidentale sau planificate;
- f) perioada cât a durat reparația, planificată sau accidentală;
- g) comportarea în exploatare între două reparații planificate;

h) data scadentă și tipul următoarei reparații planificate (lucrări de întreținere curentă, revizii tehnice, reparații curente și capitale);

i) data scadentă a următoarei verificări profilactice;

j) buletinele de încercări periodice și după reparații.

(3) Fișele tehnice se întocmesc pentru aparatură, posturi de transformare, fundații, instalațiile de legare la pământ, echipamentele de comandă, automatizare, protecție și pentru instalațiile de teletransmisie și telecomunicații.

(4) Pentru instalațiile de ridicat se va întocmi și folosi documentația cerută de normele legale în vigoare.

(5) Separat, se va ține o evidență a lucrărilor de întreținere curentă, revizii tehnice, reparații curente și capitale.

ART. 17

(1) Toate echipamentele, precum și conductele, barele electrice, instalațiile independente, trebuie să fie numerotate după un sistem care să permită identificarea rapidă și ușor vizibilă în timpul exploatării.

(2) La punctele de conducere operativă a exploatării trebuie să se afle atât schemele generale ale instalațiilor, cât și schemele normale de funcționare.

(3) Schemele trebuie actualizate astfel încât să corespundă situației reale din teren, iar numerotarea și notarea din scheme trebuie să corespundă notării reale a instalațiilor conform alineatului (1).

(4) Schemele normale de funcționare vor fi afișate la loc vizibil.

ART. 18

(1) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne pe baza cărora se realizează conducerea operativă a instalațiilor trebuie să fie clare, exacte, să nu permită interpretări diferite pentru o aceeași situație, să fie concise și să conțină date asupra echipamentului, metodelor pentru controlul stării acestuia, asupra regimului normal și anormal de funcționare și asupra modului de acționare pentru prevenirea incidentelor/avariilor.

(2) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne trebuie să delimiteze exact îndatoririle personalului cu diferite specialități care concură la exploatarea, întreținerea sau repararea echipamentului și trebuie să cuprindă cel puțin:

a) îndatoririle, responsabilitățile și competențele personalului de deservire;

b) descrierea construcției și funcționării echipamentului, inclusiv scheme și schițe explicative;

c) reguli referitoare la deservirea echipamentelor în condițiile unei exploatări normale (manevre de pornire/oprire, manevre în timpul exploatării, manevre de scoatere și punere sub tensiune);

d) reguli de prevenire și lichidare a avariilor;

e) reguli de anunțare și adresare;

f) enumerarea funcțiilor/meseriilor pentru care este obligatorie însușirea instrucțiunii/procedurii și promovarea unui examen sau autorizarea;

g) măsuri pentru asigurarea protecției muncii.

(3) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne se semnează de coordonatorul locului de muncă și sunt aprobate de persoana din cadrul personalului de conducere al operatorului desemnată în acest sens, menționându-se data intrării în vigoare.

(4) Instrucțiunile/procedurile tehnice interne se revizuiesc anual sau ori de câte ori este nevoie, certificându-se prin aplicarea sub semnătură a unei ștampile "valabil pe anul.....". Modificările și completările se aduc la cunoștință sub semnătură personalului obligat să le cunoască și să aplice instrucțiunea/procedura respectivă.

ART. 19

(1) Operatorul serviciului de iluminat public din **Comuna Baia** trebuie să elaboreze, să revizuiască și să aplice instrucțiuni/proceduri tehnice interne.

(2) În vederea aplicării prevederilor alineatului (1) operatorul va întocmi liste cu instrucțiunile/procedurile tehnice interne necesare, cu care vor fi dotate locurile de muncă. Lista instrucțiunilor/procedurilor tehnice interne va cuprinde, după caz, cel puțin:

a) instrucțiuni/proceduri tehnice interne generale;

b) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru exploatarea instalațiilor principale, după caz:

- rețelele de transport și distribuție a energiei electrice destinate exclusiv iluminatului public;

- instalații de măsură și automatizare;

- instalațiile de comandă, semnalizări și protecții;

c) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru executarea manevrelor curente;

d) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru lichidarea avariilor;

e) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru protecții și automatizări;

f) instrucțiuni/proceduri tehnice interne pentru executarea lucrărilor de întreținere.

ART. 20

(1) În instrucțiunile/procedurile tehnice interne va fi descrisă schema normală de funcționare a fiecărui echipament și pentru fiecare instalație, menționându-se și celelalte scheme admise de funcționare a instalației, diferite de cea normală, precum și modul de trecere de la o schemă normală la altă variantă.

(2) Pe scheme se va figura simbolic starea normală a elementelor componente.

(3) Abaterile de la funcționarea în schemă normală se aprobă de conducerea tehnică a operatorului și se consemnează în evidențele operative ale personalului de deservire.

ART. 21

Personalul angrenat în desfășurarea serviciului va întocmi zilnic situații cu datele de exploatare, dacă acestea nu sunt înregistrate și memorate prin intermediul unui sistem informatic. Datele memorate în sistemul informatic sau cele întocmite de personalul operativ reprezintă forma primară a evidenței tehnice.

ART. 22

Documentația operativă și evidențele tehnice trebuie examinate zilnic de personalul tehnic ierarhic superior, care va dispune măsurile necesare pentru eliminarea eventualelor defecte și deranjamente constatate în funcționarea instalațiilor sau pentru creșterea eficienței și siguranței în exploatare.

SECȚIUNEA a 3-a Îndatoririle personalului

ART. 23

(1) Personalul de deservire se compune din toți salariații care deservește instalațiile aferente infrastructurii serviciului de iluminat public având ca sarcină de serviciu principală supravegherea funcționării și executarea de manevre în mod nemijlocit la un echipament, într-o instalație sau într-un ansamblu de instalații.

(2) Subordonarea pe linie operativă și tehnico-administrativă, precum și obligațiile, drepturile și responsabilitățile personalului de deservire operativă se trec în fișa postului și în regulamentele/procedurile tehnice interne.

(3) Locurile de muncă în care este necesară desfășurarea activității se stabilesc de operator în procedurile proprii, în funcție de:

- a) gradul de pericolozitate a instalațiilor și al procesului tehnologic;
- b) gradul de automatizare a instalațiilor;
- c) gradul de siguranță necesar în asigurarea serviciului;
- d) necesitatea supravegherii instalațiilor;
- e) existența unui sistem de transmisie a datelor și a posibilităților de executare a manevrelor de la distanță;
- f) posibilitatea intervenției rapide pentru prevenirea și lichidarea incidentelor și avariilor.

(4) În funcție de condițiile specifice de realizare a serviciului, operatorul poate stabili ca personalul să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu prin supravegherea mai multor instalații amplasate în locuri diferite.

(5) Principalele lucrări ce trebuie cuprinse în fișa postului personalului de deservire, privitor la exploatare și execuție, constau în:

- a) supravegherea instalațiilor;
- b) controlul curent al instalațiilor;
- c) executarea de manevre;
- d) lucrări de întreținere periodică;
- e) lucrări de întreținere neprogramate;
- f) lucrări de intervenții accidentale.

ART. 24

(1) Lucrările de întreținere periodice sunt cele prevăzute în instrucțiunile furnizorilor de echipamente, regulamente de exploatare tehnică și în instrucțiunile/procedurile tehnice interne și se execută, de regulă, fără întreruperea furnizării serviciului.

(2) Lucrările de întreținere curentă neprogramate se execută în scopul prevenirii sau eliminării deteriorărilor, avariilor sau incidentelor și vor fi definite în fișa postului și în instrucțiunile de exploatare.

SECȚIUNEA a 4-a

Analiza și evidența incidentelor și avariilor

ART. 25

(1) În scopul creșterii siguranței în funcționare a serviciului de iluminat și a continuității acestuia, operatorul va întocmi proceduri de analiză operativă și sistematică a tuturor evenimentelor nedorite care au loc în instalațiile de iluminat, stabilindu-se măsuri privind creșterea fiabilității echipamentelor și schemelor tehnologice, îmbunătățirea activității de exploatare, întreținere, reparații și creșterea nivelului de pregătire și disciplină a personalului.

(2) Evenimentele ce se analizează se referă, în principal, la:

- a) defecțiuni curente;
- b) deranjamente din rețelele de transport și de distribuție a energiei electrice, indiferent dacă acestea sunt destinate exclusiv instalațiilor de iluminat sau nu;
- c) incidentele și avariile;
- d) limitările ce afectează continuitatea sau calitatea serviciului de iluminat, impuse de anumite situații existente la un moment dat.

ART. 26

(1) Deranjamentele din rețele de transport și distribuție a energiei electrice sunt acele defecțiuni care conduc la întreruperea iluminatului public alimentat de la o ramură a rețelei de transport sau dintr-o rețea de distribuție care asigură iluminatul unui singur obiectiv cultural, parc, alei, tunel, pod sau altele asemenea.

(2) Deranjamentele constau în declanșarea voită sau oprirea forțată a unui echipament sau instalație, care nu influențează în mod substanțial asupra calității serviciului, fiind caracteristice echipamentelor și instalațiilor anexă.

ART. 27

Se consideră incidente următoarele evenimente:

a) declanșarea prin protecție sau oprirea voită a instalațiilor ce fac parte din sistemul de iluminat, indiferent de durată, dar care nu îndeplinesc condițiile de avarie;

b) reducerea parametrilor luminotehnici sub limitele stabilite prin reglementări, pe o durată mai mare de 15 minute, ca urmare a defecțiunilor din instalațiile proprii.

ART. 28

Prin excepție de la art. 27 nu se consideră incidente următoarele evenimente:

a) ieșirea din funcțiune a unei instalații ca urmare a acționării corecte a elementelor de protecție și automatizare, în cazul unor evenimente care au avut loc într-o altă instalație, ieșirea din funcțiune fiind consecința unui incident localizat și înregistrat în acea instalație;

b) ieșirea din funcțiune sau retragerea din exploatare a unei instalații sau părți a acesteia, datorită unor defecțiuni ce pot să apară în timpul încercărilor profilactice, corespunzătoare scopului acestora;

c) ieșirea din funcțiune a unei instalații auxiliare sau a unui element al acesteia, dacă a fost înlocuit automat cu rezerva, prin funcționarea corectă a anclanșării automate a rezervei, și nu a avut ca efect reducerea parametrilor luminotehnici;

d) retragerea accidentală din funcțiune a unei instalații sau a unui element al acesteia în scopul eliminării unor defecțiuni, dacă a fost înlocuit cu rezerva și nu a afectat calitatea serviciului prestat;

e) retragerea din exploatare în mod voit a unei instalații pentru prevenirea unor eventuale accidente umane sau calamități;

f) întreruperile sau reducerile cantitative convenite în scris cu utilizatorul.

ART. 29

Se consideră avarii următoarele evenimente:

a) întreruperea accidentală, totală sau parțială a iluminatului public pentru o perioadă mai mare de 4 ore, cu excepția celui arhitectural, ornamental și ornamental-festiv;

b) întreruperea accidentală, totală sau parțială a iluminatului arhitectural, ornamental și ornamental-festiv pe o perioadă mai mare decât limitele prevăzute în contracte;

c) defectarea sau ieșirea accidentală din funcțiune a unor instalații sau subansambluri din instalațiile de iluminat, care conduc la reducerea ariei deservite de serviciul de iluminat public cu 10% pe o durată mai mare de 24 de ore;

d) defectarea sau ieșirea accidentală din funcțiune a unor instalații de iluminat, indiferent de efectul asupra beneficiarilor, dacă fac ca acestea să rămână indisponibile pe o durată mai mare de 72 de ore;

e) dacă pe durata desfășurării evenimentului, ca urmare a consecințelor avute, acesta își schimbă categoria de încadrare, respectiv din incident devine avarie, evenimentul se va încadra pe toată durata desfășurării lui în categoria avariei.

ART. 30

(1) Analizele incidentelor sau avariilor vor fi efectuate imediat după producerea evenimentelor respective de către factorii de răspundere ai operatorului, de regulă, împreună cu cei ai autorităților administrației publice locale.

(2) Operatorul are obligația ca cel puțin trimestrial să informeze autoritățile administrației publice locale sau, după caz, asociația de dezvoltare comunitară asupra tuturor avariilor care au avut loc, concluziile analizelor și măsurile care s-au luat.

ART. 31

(1) Analiza incidentelor și avariilor trebuie finalizată în cel mult 5 zile de la lichidarea acestora.

(2) Analiza fiecărui incident sau avarie va trebui să aibă următorul conținut:

- a) locul și momentul apariției incidentului sau avariei;
- b) situația înainte de incident sau avarie, dacă se funcționa sau nu în schemă normală, cu indicarea abaterilor de la aceasta;
- c) cauzele care au favorizat apariția și dezvoltarea evenimentelor;
- d) descrierea cronologică a tuturor evenimentelor pe baza diagramelor, rapoartelor, înregistrărilor computerizate și declarațiilor personalului;
- e) manevrele efectuate de personal în timpul desfășurării și lichidării evenimentului;
- f) efectele produse asupra instalațiilor, dacă a rezultat echipament deteriorat, cu descrierea deteriorării;
- g) efectele asupra beneficiarilor serviciului de iluminat, durata de întrerupere, valoarea pagubelor estimate sau alte efecte;
- h) stadiul verificărilor profilactice, reviziile și reparațiile pentru echipamentul sau protecțiile care nu au funcționat corespunzător;
- i) cauzele tehnice și factorii care au provocat fiecare eveniment din succesiunea de evenimente;
- j) modul de comportare a personalului cu ocazia evenimentului și modul de respectare a instrucțiunilor;
- k) influența schemei tehnologice sau de funcționare în care sunt cuprinse instalațiile afectate de incident sau avarie;
- l) situația procedurilor/instrucțiunilor de exploatare și reparații și a cunoașterii lor, cu menționarea lipsurilor constatate și a eventualelor încălcări ale celor existente;
- m) măsuri tehnice și organizatorice de prevenire a unor evenimente asemănătoare cu stabilirea termenelor și responsabilităților.

(3) În cazul în care pentru lămurirea cauzelor și consecințelor sunt necesare probe, încercări sau obținerea unor date tehnice suplimentare, termenul de finalizare a analizei incidentului sau avariei va fi de 10 zile de la lichidarea acesteia.

(4) În cazul în care în urma analizei rezultă că evenimentul a avut loc ca urmare a proiectării sau montării instalației, deficiențe ale echipamentului, calitatea slabă a materialelor sau datorită acțiunii sau inacțiunii altor persoane fizice sau juridice asupra sau în legătură cu instalația sau echipamentul analizat, rezultatele analizei se vor transmite factorilor implicați pentru punct de vedere.

(5) Analiza avariei sau incidentului se face la nivelul operatorului care are în gestiune instalațiile respective, cu participarea proiectantului, furnizorului de echipament și/sau a executantului, după caz, participarea acestora fiind obligatorie la solicitarea operatorului sau a autorității administrației publice locale.

(6) Dacă avaria sau incidentul afectează sau influențează funcționarea instalațiilor aflate în administrarea altor operatori sau agenți economici, operatorul care efectuează analiza va

solicita de la aceștia transmiterea în maximum 48 de ore a tuturor datelor și informațiilor necesare analizării avariei sau incidentului.

ART. 32

(1) Rezultatele analizei incidentului sau avariei se consemnează într-un formular tip denumit "fișă de incident", iar la exemplarul care rămâne la operator se vor anexa documentele primare legate de analiza evenimentului.

(2) Conținutul minim al fișei de incident va fi în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1).

ART. 33

(1) În vederea satisfacerii în condiții optime a necesităților comunității locale, operatorii vor urmări evidențierea distinctă a întreruperilor și limitărilor, a duratei și a cauzelor de întrerupere a utilizatorului și a beneficiarilor serviciului de iluminat public, inclusiv a celor cu cauze în instalațiile terților, dacă au afectat funcționarea instalațiilor proprii.

(2) Situația centralizatoare privind aceste întreruperi sau limitări se va transmite trimestrial **Consiliului local Baia**.

ART. 34

(1) Analiza deteriorării echipamentelor se face în scopul determinării indicatorilor de fiabilitate ai acestora în condiții de exploatare.

(2) Pentru evidențierea deteriorărilor de echipament care au avut loc cu ocazia incidentelor sau avariilor, analiza se face concomitent cu analiza incidentului sau avariei pentru fiecare echipament în parte, rezultatele consemnându-se într-un formular-tip denumit "fișă pentru echipament deteriorat", care se anexează la fișa incidentului.

(3) Pentru evidențierea deteriorării echipamentelor ca urmare a încercărilor profilactice, manipulării, reparațiilor sau întreținerii necorespunzătoare, neefectuării la timp a reparațiilor sau reviziilor planificate, a scoaterii din funcțiune a acestor echipamente sau a instalației din care fac parte și care au fost înlocuite cu rezerva (indiferent de modul cum s-a făcut această înlocuire) și care au avut loc în afara evenimentelor încadrate ca incidente sau avarii, operatorul va ține o evidență separată pe tipuri de echipamente și cauze.

(4) Evidențierea defecțiunilor și deteriorărilor se face și în perioada de probe de garanție și punere în funcțiune după montare, înlocuire sau reparație capitală.

ART. 35

(1) Fișele de incidente și de echipament deteriorat reprezintă documente primare pentru evidența statistică și aprecierea realizării indicatorilor de performanță.

(2) Păstrarea evidenței se face la operator pe toată perioada cât acesta operează, iar la încheierea activității de operare se aplică prevederile art. 15 alin. (4).

SECȚIUNEA a 5-a

Asigurarea siguranței de funcționare a instalațiilor

ART. 36

(1) Pentru creșterea siguranței în funcționare a serviciului de iluminat public și a asigurării continuității acestuia, operatorii vor întocmi proceduri prin care se instituie reguli de efectuare a manevrelor în instalațiile aparținând sistemului de iluminat public.

(2) Procedurile prevăzute la alin. (1) se vor întocmi pe baza prevederilor prezentului regulament.

ART. 37

Manevrele în instalații se execută pentru:

a) modificarea regimului de funcționare a instalațiilor sau ansamblului de instalații fiind determinate de necesitățile obiective de adaptare a funcționării la cerințele utilizatorului, realizarea unor regimuri optime de funcționare, reducerea pierderilor etc. având un caracter frecvent și executându-se mereu la fel, denumite manevre curente;

b) modificarea configurației instalațiilor sau grupurilor de instalații fără ca acestea să aibă un caracter frecvent sau periodic, precum și cele care au drept scop retragerea din exploatare a echipamentelor pentru lucrări sau probe și redarea lor în exploatare, denumite manevre programate;

c) izolarea echipamentului defect și restabilirea circuitului funcțional tehnologic al instalației sau ansamblului de instalații executate, cu ocazia apariției unui incident, denumite manevre de lichidare a incidentelor.

ART. 38

În sensul prezentului regulament-cadru, nu sunt considerate manevre în instalații modificările regimurilor de funcționare care au loc ca urmare a acțiunii sistemelor de automatizare și protecție sau executate curent de personalul operativ asupra sistemelor de reglaj, pe baza instrucțiunilor de exploatare, fără modificarea schemei de funcționare aprobate.

ART. 39

(1) Persoana care concepe manevra trebuie să cunoască instalația în care se vor executa operațiile cerute de manevră, să dispună de schema detaliată corespunzătoare situației din teren și schema tehnologică de executare a manevrei.

(2) Manevrele trebuie concepute astfel încât:

a) succesiunea operațiilor în cadrul manevrelor să asigure desfășurarea normală a acestora;

b) trecerea de la starea inițială la starea finală dorită să se facă printr-un număr minim de operații;

c) ordinea de succesiune a operațiilor trebuie să aibă în vedere respectarea procesului tehnologic stabilit prin instrucțiunile de exploatare a echipamentului sau a instalației la care se execută manevra;

d) să fie analizate toate implicațiile pe care fiecare operație le poate avea atât asupra instalației în care se execută manevra, cât și asupra restului instalațiilor legate tehnologic de aceasta, în special din punctul de vedere al siguranței în exploatare;

e) manevra să se efectueze într-un interval de timp cât mai scurt, stabilindu-se operațiile care se pot executa simultan fără a se condiționa una pe alta, în funcție de numărul de executanți și de posibilitatea supravegherii directe de către responsabilul de manevră;

f) să se țină seama de respectarea obligatorie a normelor de protecție a muncii;

g) fiecare operație de acționare asupra unui element prin comandă de la distanță să fie urmată de verificarea realizării acestei comenzi sau de verificarea realizării efectului corespunzător.

ART. 40

Manevrele în instalații se efectuează numai pe baza unui document scris, denumit în continuare foaie de manevră, care trebuie să conțină:

a) tema manevrei;

b) scopul manevrei;

c) succesiunea operațiilor;

d) notații în legătură cu dispunerea și îndeplinirea operațiilor;

e) persoanele care execută sau au legătură cu manevra și responsabilitățile lor.

ART. 41

După scopul manevrei, foaia de manevră poate fi:

a) foaie de manevră permanentă, al cărei conținut este prestabilit în instrucțiunile/procedurile tehnice interne, putându-se folosi la:

- manevre curente;
- anumite manevre programate, cu caracter curent;
- anumite manevre în caz de incident, având un caracter curent;

b) foaie de manevră pentru manevre programate, al cărei conținut se întocmește pentru efectuarea de lucrări programate sau accidentale și care prin caracterul său necesită o succesiune de operații ce nu se încadrează în foile de manevră permanente.

ART. 42

Prin excepție de la art. 40, manevrele cauzate de accidente se execută fără foaie de manevră, iar cele de lichidare a incidentelor se execută pe baza procedurilor/instrucțiunilor de lichidare a incidentelor.

ART. 43

(1) Întocmirea, verificarea și aprobarea foilor de manevră se fac de către persoanele desemnate de operator, care au pregătirea necesară și asigură executarea serviciului operativ și tehnico-administrativ.

(2) Nu se admite verificarea și aprobarea foilor de manevră telefonic.

(3) În funcție de necesitate, la foaia de manevră se anexează o schemă de principiu referitoare la manevra care se efectuează.

(4) Foaia de manevră întocmită, verificată și aprobată se pune în aplicare numai în momentul în care există aprobarea pentru efectuarea manevrei la echipamentul, instalația sau ansamblul de instalații în cauză, conform procedurilor aprobate.

(5) Manevrele curente, programate sau accidentale pot fi inițiate de persoane prevăzute în procedurile aprobate și care răspund de necesitatea efectuării lor.

(6) Executarea manevrelor în cazul lucrărilor normale, programate, probelor profilactice trebuie realizată astfel încât echipamentul să nu fie retras din exploatare mai devreme decât este necesar și nici să nu se întârzie admiterea la lucru

ART. 44

(1) Manevra începută de personalul nominalizat în foaia de manevră trebuie terminată, de regulă, de același personal, chiar dacă prin aceasta se depășește ora de terminare a programului normal de muncă, în condițiile legii.

(2) Excepțiile de la dispozițiile alin. (1) vor fi prevăzute în regulamentele proprii ale serviciului de iluminat public.

(3) Operatorul va stabili prin decizie și procedură internă nomenclatorul cu manevrele ce se execută pe bază de foi de manevră permanente sau pe bază de instrucțiuni/proceduri tehnice interne.

ART. 45

(1) Darea în exploatare a echipamentelor nou-montate se face conform instrucțiunilor de proiectare și/sau ale furnizorului de echipament.

(2) În perioadele de probe, manevrele și operațiile respective cad în sarcina organizației care execută montajul cu participarea personalului de exploatare al operatorului.

ART. 46

(1) În cazul executării manevrelor pe baza unor foi de manevră, nu este necesară înscrierea în evidențele operative a dispozițiilor sau aprobărilor primite, a operațiilor executate, a confirmărilor făcute, toate acestea operându-se în foaia de manevră.

(2) După terminarea manevrei se vor înscrie în evidențele operative ale instalației executarea acestora conform foii de manevră, ora începerii și terminării manevrei, starea operativă, configurația etc., în care s-au adus echipamentele respective, precum și orele la care s-au executat operațiile care prezintă importanță în funcționarea echipamentelor, instalațiilor sau ansamblurilor de instalații.

SECȚIUNEA a 6-a

Condiții tehnice de desfășurare a serviciului de iluminat public

ART. 47

(1) Iluminatul public stradal se realizează pentru iluminatul căilor de circulație publică, străzi, trotuare, piețe, intersecții, parcuri, treceri pietonale, poduri, pasaje, pasaje sub și suprateerane.

(2) Iluminatul public se va realiza de regulă cu surse de lumină de înaltă eficiență energetică pentru toate tipurile de căi de circulație principale și secundare.

(3) În sistemele de iluminat public se vor prevedea surse de lumină/lămpi cu descărcări, cu excepția căilor de circulație declarate ca având caracter istoric, unde se pot folosi surse de lumină/lămpi cu incandescență pentru păstrarea atmosferei tipice momentului istoric ce se dorește a fi scos în evidență.

(4) Iluminatul public se realizează prin selectarea celor mai adecvate tehnologii, cu respectarea normelor pentru serviciile de iluminat public stabilite de CIE, respectiv de CNRI.

(5) Alegerea surselor de lumină se face în funcție de eficacitatea luminoasă și de durata de funcționare a acestora, astfel încât costurile de exploatare să fie minime.

ART. 48

(1) În **Comuna Baia**, corpurile de iluminat se vor amplasa pe stâlpi din beton sau metal.

(2) În parcuri, iluminatul public va fi realizat cu corpuri de iluminat cu distribuție directă, semidirectă sau directă-indirectă, după caz.

(3) Din motive estetice și de securitate, rețeaua de alimentare cu energie electrică se va realiza de regulă subteran și numai în cazuri particulare, când condițiile tehnice nu permit, aerian.

(4) În cazul alimentării cu energie electrică prin rețea subterană, corpurile de iluminat montate pe stâlpi vor fi racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică în unul dintre următoarele moduri:

a) prin manșon de derivație, montat la baza fiecărui stâlp;

b) prin cleme de intrare-ieșire în nișa stâlpului sau cutie de intrare-ieșire, montată la baza fiecărui stâlp, prevăzându-se și asigurarea locală a derivației.

ART. 49

(1) În cazuri bine justificate și cu aprobarea **Consiliului Local Baia**, se admite scăderea uniformității normale prin trecerea de la o categorie de trafic la cea imediat inferioară.

(2) În cazul reglajului în trepte, nivelul de iluminat sau luminanță, după caz, trebuie să poată fi redus sau ridicat la toți stâlpii simultan și în aceeași măsură prin conectare și deconectare comandate în trepte.

ART. 50

Corpurile de iluminat folosite la realizarea iluminatului vor fi alese ținându-se cont de caracteristicile tehnice, care trebuie să fie conforme cu:

- a) destinația iluminatului, care este general, local, exterior, arhitectural, estetic;
- b) condițiile de mediu - normal, cu praf, cu umiditate, cu pericol de explozie;
- c) condițiile de montaj pe stâlpi, suspendat, cu racordare la rețea;
- d) protecția împotriva electrocutării;
- e) condițiile de exploatare - vibrații, șocuri mecanice, medii agresive;
- f) randamentul corpurilor de iluminat;
- g) caracteristicile luminotehnice ale corpului de iluminat;
- h) cerințele estetice și arhitecturale;
- i) dotarea cu accesorii pentru ameliorarea factorului de putere;
- j) posibilitățile de exploatare și întreținere.

ART. 51

(1) La realizarea iluminatului public se va urmări minimizarea puterii instalate pe kilometri de stradă, optimizându-se raportul dintre înălțimea de montare a surselor de lumină cu distanța dintre stâlpi, luându-se în calcul luminanțele sau iluminările, după caz, și curbele de distribuție a intensității luminoase specifice corpurilor de iluminat utilizate.

(2) Distribuțiile de intensitate luminoasă ale corpurilor de iluminat vor fi alese astfel:

- a) pentru iluminatul căilor de circulație principale și secundare: exclusiv direct;
- b) pentru iluminatul unor căi de circulație cu circulație auto interzisă sau alei din zonele blocurilor de locuințe sau zone rezidențiale sau parcuri: semidirect sau direct-indirect (în special parcuri).

ART. 52

(1) Iluminatul public se va realiza prin montarea corpurilor de iluminat pe stâlpi special destinați acestui scop și doar acolo unde acest lucru nu este posibil din punct de vedere tehnic sau nu se justifică economic corpurile de iluminat se pot monta pe stâlpii rețelei de distribuție a energiei electrice, în conformitate cu contractul care reglementează toate aspectele cu privire la asigurarea condițiilor pentru prestarea serviciului de iluminat public, cu respectarea echitabilă a drepturilor și obligațiilor tuturor părților implicate, încheiat între **Consiliul Local Baia** și operatorul sistemului de distribuție a energiei electrice.

(2) În zonele cu arhitectură specială, iluminatul se va realiza conform condițiilor existente și cerințelor utilizatorului.

ART. 53

Modul de prindere a corpurilor de iluminat pe stâlpi se realizează ținându-se cont de:

- a) tipul corpului de iluminat;
- b) importanța căii de circulație pe care se montează;
- c) tipul stâlpului;
- d) cerințele de ordin estetic impuse.

ART. 54

Realizarea iluminatului public în zonele de interes deosebit, cu cerințe estetice și arhitecturale, se va face prin proiectarea și realizarea de soluții specifice, unicate, adaptate fiecărui caz în parte, conform înțelegerilor dintre utilizator și operator.

ART. 55

(1) De regulă, programul de funcționare va fi asigurat prin comandă automată de conectare/deconectare a iluminatului public.

(2) Programul de funcționare a iluminatului public va ține cont de:

- a) longitudinea localității;
- b) luna calendaristică;
- c) ora oficială de vară;
- d) nivelul de luminanță sau de iluminare necesar, corelat cu condițiile meteorologice.

Luna	Nr. zile	Aprindere	Stingere
Ianuarie	31	17:31	07:28
februarie	28	18:15	06:55
Martie	31	18:55	06:04
Aprilie	30	20:35	06:07
Mai	31	21:13	05:22
Iunie	30	21:39	05:04
Iulie	31	21:35	05:17
August	31	20:56	05:52
Septembrie	30	19:59	06:30
Octombrie	31	18:04	06:10
Noiembrie	30	17:19	06:52
Decembrie	31	17:07	07:25

ART. 56

În cazul instalațiilor de iluminat public montate pe aceiași stâlpi pe care este montată și o altă instalație de transport sau distribuție a energiei electrice, conectarea/deconectarea iluminatului public va fi realizată prin utilizarea uneia dintre următoarele soluții:

- a) acționare manuală, prin prevederea unui întrerupător manual la cutia de distribuție a postului de transformare care alimentează rețeaua de distribuție a energiei electrice;
- b) acționare automată, prin prevederea unui dispozitiv automat care acționează contactorul rețelei de iluminat seara și dimineața, în cutia de distribuție a postului de transformare care alimentează rețeaua de distribuție a energiei electrice;
- c) acționare automată individuală, prin utilizarea unui releu cu fotorezistență care echipează fiecare corp de iluminat. Această variantă va fi utilizată în mod deosebit pentru corpurile de iluminat amplasate în puncte izolate.

ART. 57

(1) Echipamentele și aparatura folosite pentru realizarea sistemelor de iluminat public vor respecta dispozițiile legale în vigoare privind evaluarea conformității produselor și condițiile de introducere pe piață a acestora, asigurându-se utilizarea rațională a energiei electrice și economisirea acesteia.

(2) Distanța dintre sursele luminoase va fi stabilită în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului în limitele normate.

(3) Operatorul serviciului de iluminat public va lua măsuri pentru îmbunătățirea factorului de putere la acele instalații de iluminat public care necesită această operațiune.

ART. 58

(1) Rețelele electrice realizate prin montaj subteran vor fi realizate în soluție buclată, cu funcționare radială. Punctele de separație se amenajează în tablouri (nișe) speciale ce vor fi amplasate pe zidurile clădirilor învecinate sau în cutii amplasate la baza stâlpilor.

(2) Rețelele electrice realizate prin montaj aerian se execută din conducte electrice izolate torsadate.

(3) Linia electrică pentru alimentarea corpurilor de iluminat se racordează dintr-un tablou de distribuție, care poate fi:

a) tabloul de distribuție din postul de transformare medie/joasă tensiune;

b) cutia de distribuție supraterană sau subterană;

c) cutia de trecere de la linia electrică subterană la linia electrică supraterană.

(4) Pe căi de circulație cu trafic redus și foarte redus, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică monofazată sau trifazată, care poate fi pozată împreună cu rețeaua electrică de alimentare a consumatorilor casnici.

(5) Pe căi de circulație cu trafic intens sau mediu, alimentarea cu energie electrică a sistemului de iluminat public se realizează cu rețea electrică trifazată, asigurându-se posibilitatea reducerii parțiale a iluminatului public, menținându-se uniformitatea luminanței sau iluminării.

(6) În parcuri, alimentarea cu energie electrică se va realiza numai prin montaj subteran.

ART. 59

(1) În **Comuna Baia**, operatorul comanda sistemului de iluminat din punctele de aprindere existente.

(2) Operatorul împreună cu furnizorul de energie electrică vor stabili numărul maxim de conectoare în cascadă pentru a menține un grad ridicat de fiabilitate a sistemului.

(3) În **Comuna Baia**, operatorul va realiza sistemul centralizat de comandă al cascadelor.

(4) Legătura dintre punctele centrale de comandă și punctele de execuție - cascadele trebuie să aibă rol atât de comandă, cât și de semnalizare a existenței tensiunii la sfârșitul tuturor cascadelor.

ART. 60

(1) În sistemele de iluminat public, protecția contra electrocutărilor se va realiza prin legarea la nulul de protecție, conform standardelor în vigoare.

(2) Conductorul de nul al rețelei de alimentare a sistemului de iluminat public se va lega în mod obligatoriu la pământ.

(3) Instalația de legare la pământ care deservește rețeaua de legare la nul va fi dimensionată astfel ca valoarea rezistenței de dispersie față de pământ, măsurată în orice punct al rețelei de nul, să fie de maximum 4 Ω .

(4) Carcasele metalice ale corpurilor de iluminat vor fi legate la instalația de protecție prin legare la nul.

(5) Legarea la nul a corpurilor de iluminat se va realiza aplicându-se una dintre următoarele variante:

a) direct, printr-un conductor electric de nul de protecție, special destinat acestui scop, și care va însoți conductele electrice de alimentare;

b) conectarea la instalația de legare la pământ la care este legat nulul rețelei.

(6) Ramificațiile de la rețeaua de alimentare cu energie electrică la corpul de iluminat se vor realiza din conductoare corespunzătoare ca tip de material și ca secțiune urmărindu-se realizarea unui raport optim între costurile de investiții și cele de exploatare.

ART. 61

(1) Modalitatea de fixare a corpurilor de iluminat pe stâlpi va fi aleasă în funcție de tipul corpului de iluminat, de importanța căii de circulație pe care se montează, de tipul stâlpului și de cerințele de ordin funcțional și estetic impuse.

(2) Corpurile de iluminat montate în locuri unde este permis accesul tuturor persoanelor trebuie să prezinte un grad de protecție de minimum IK 08.

(3) Întreținerea sistemelor de iluminat trebuie să se facă în permanență, prin curățarea periodică a corpurilor de iluminat, conform factorului de menținere luat în calcul la proiectare astfel încât parametrii luminotehnici să nu scadă sub valorile admise între două operațiuni succesive de întreținere.

(4) Realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanței sau iluminării, după caz, pe suprafața căilor de circulație se va asigura prin alegerea corectă a înălțimii de montare, în funcție de varianta de amplasare a corpurilor de iluminat, având ca referință standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

SECȚIUNEA a 7-a

Asigurarea parametrilor luminotehnici cantitativi și calitativi

ART. 62

(1) În vederea realizării unui serviciu de calitate și asigurarea condițiilor impuse de necesitatea realizării unui iluminat corespunzător, **Consiliul Local Baia** trebuie să aibă măsurați parametrii luminotehnici ai căilor de circulație din localitate.

(2) **Consiliul Local Baia** sunt direct răspunzătoare de realizarea parametrilor luminotehnici stabiliți prin prezentul regulament, având ca referință și standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

ART. 63

(1) Instalațiile de iluminat public trebuie să asigure caracteristicile luminotehnice normate necesare siguranței circulației pe căile de circulație, în funcție de intensitatea traficului și de reflectanța suprafeței căii de circulație și a zonei adiacente.

(2) Toate instalațiile de iluminat destinate circulației auto vor fi dimensionate conform legislației internaționale și naționale, în funcție de nivelul de luminanță, cu excepția intersecțiilor mari și a sensurilor giratorii, care se vor dimensiona în funcție de iluminare.

(3) Parametrii luminotehnici ai instalației de iluminat public vor fi verificați de operator, la preluarea serviciului, la punerea în funcțiune a unor extinderi și periodic, pe parcursul exploatării.

(4) Menținerea în timp a nivelului de iluminare sau luminanță, după caz, realizat de sistemul de iluminat public se asigură prin programul de întreținere, realizându-se înlocuirea lămpilor uzate, curățarea lămpilor și a corpurilor de iluminat.

(5) Parametrii cantitativi sunt:

a) nivelul de luminanță, pentru căile de circulație auto;

b) nivelul de iluminare, pentru intersecții, piețe, sensuri giratorii, zone pietonale, piste pentru biciclete.

(6) Parametrii calitativi sunt:

a) uniformitatea pe zona de calcul;

b) indicele TI pentru evitarea orbirii fiziologice în câmpul vizual central și periferic.

ART. 64

(1) Iluminatul piețelor și al intersecțiilor se va realiza astfel încât nivelul de iluminare să fie mai ridicat cu 50% față de strada cu nivelul cel mai ridicat, incidentă în intersecție, având ca referință standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Iluminatul trecerilor la nivel cu calea de rulare a tramvaielor se realizează astfel încât nivelul de iluminare să fie cu 50% mai ridicat față de strada cu nivelul cel mai ridicat, având ca referință standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(3) Iluminatul intersecțiilor se va realiza prin amplasarea corpurilor de iluminat cât mai aproape de unghiurile intersecțiilor.

(4) Iluminatul intersecțiilor dintre străzile principale și cele secundare se va realiza prin amplasarea corpurilor de iluminat pe căile de circulație principale în fața căilor de circulație secundare cu care se intersectează, acest mod de amplasare a corpurilor de iluminat constituind un punct de semnalizare pentru circulația rutieră.

ART. 65

(1) Iluminatul trotuarelor se poate realiza cu un nivel de iluminare cu 50% mai redus decât nivelul părții carosabile a căii de circulație respective, potrivit factorului "raport de zonă alăturată" rezultat din proiectare, având ca referință standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Iluminatul spațiilor special amenajate pentru parcare se va realiza cu surse de lumină care asigură un nivel de iluminare egal cu cel realizat pe zona de acces la parcare.

ART. 66

(1) Iluminatul podurilor și pasajelor se va realiza cu surse de lumină care trebuie să asigure o luminanță egală cu cea realizată pe restul traseului, iar corpurile de iluminat vor avea clasa de protecție **IP 66**, pentru mărirea timpului de bună funcționare.

(2) Pentru poduri se va asigura marcarea luminoasă a capetelor podurilor prin mărirea nivelului mărimii de referință cu 50% și, suplimentar, marcarea structurii construcției.

ART. 67

(1) Iluminatul căilor de circulație în pantă se va realiza cu micșorarea distanței dintre sursele de lumină proporțional cu unghiul de înclinare al pantei și progresiv spre vârful pantei, în așa fel încât să se obțină o creștere a nivelului mărimii de referință cu 50%.

(2) Pentru iluminatul curbilor de circulație, corpurile de iluminat se vor amplasa într-o dispunere care să asigure ghidajul vizual.

(3) Stâlpii de susținere a corpurilor de iluminat se amplasează, în cazul iluminatului unilateral, pe partea exterioară a curbei, distanța dintre aceștia micșorându-se în funcție de cât de accentuată este curba, care să conducă la o majorare cu 50% a nivelului mărimii de referință.

(4) În cazul intersecțiilor unor căi de circulație cu niveluri de luminanță diferite, se va asigura trecerea graduală de la un nivel de luminanță la altul pe circa 100 m pe calea de circulație mai puțin iluminată, pentru adaptarea fiziologică și psihologică a participanților la trafic.

ART. 68

(1) Iluminatul trecerilor de pietoni se realizează cu un nivel de luminanță cu 50% mai ridicat decât cel al căii de circulație respective, evitându-se schimbarea culorii care produce șoc vizual și estetic perturbator.

(2) În imediata apropiere a trecerilor de pietoni și a intersecțiilor nu se vor amplasa reclame luminoase care prin efectul de schimbare a culorii și/sau prin variația intensității luminoase să distragă atenția conducătorilor de vehicule sau a pietonilor.

(3) Iluminatul se realizează prin dispunerea unui corp de iluminat în imediata apropiere a trecerii de pietoni sau amplasarea trecerii în apropierea locului de dispunere a corpurilor de iluminat.

(4) Amplasarea corpurilor de iluminat se va face astfel încât să se asigure iluminarea pietonilor din sensul de circulație.

(5) Iluminatul trecerilor de pietoni trebuie să aibă în vedere un indice de orbire cât mai scăzut.

(6) La trecerile de pietoni unde în mod frecvent au loc accidente de circulație, în perioada în care este necesară funcționarea instalațiilor de iluminat nivelul de luminanță menționat la alin. (1) se poate mări până la 100%.

ART. 69

(1) Relațiile dintre mărimile geometrice ale instalației de iluminat și caracteristicile electrice și luminotehnice ale acesteia vor fi corelate astfel încât să rezulte soluții optime din punct de vedere tehnic și economic.

(2) Înălțimile la care se vor amplasa corpurile de iluminat se calculează în funcție de fluxul luminos al surselor de lumină și de gradul de concentrare a distribuției intensității luminoase a acestora, astfel încât să se asigure uniformitatea normată și limitarea fenomenului de orbire.

(3) În cazul în care înălțimea stâlpilor este dată de situația existentă în teren și din calcule rezultă necesitatea schimbării acesteia se vor alege soluțiile cele mai economice rezultate din înlocuirea stâlpilor existenți, supraînălțarea celor existenți, modificarea fluxului luminos, montarea unor stâlpi suplimentari, modificarea gradului de concentrare a distribuției luminoase, astfel încât să se asigure uniformitatea și limitarea fenomenului de orbire.

(4) Pentru evitarea fenomenului de orbire, în piețe și intersecții sursele de lumină și corpurile de iluminat se montează la înălțimi cu unghiuri de protecție corespunzătoare.

(5) Poziționarea corpurilor de iluminat pentru căile de circulație auto se va determina printr-o analiză care trebuie să prevină fenomenul de orbire.

(6) Corpurile de iluminat trebuie să asigure o distribuție exclusiv directă a fluxului luminos către calea de circulație rutieră.

(7) Tipul și dimensiunile consolelor se vor alege pe considerente economice, fotometrice, de întreținere și arhitecturale.

(8) În funcție de tipul corpului de iluminat, distanța dintre corpurile de iluminat se alege în funcție de înălțimea de montare a acestora, asigurându-se uniformitatea iluminatului conform normelor Uniunii Europene, astfel încât să se reducă numărul de stâlpi/km și numărul de corpuri de iluminat/km, având ca referință standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

ART. 70

(1) În cazul în care stâlpii pe care se montează corpurile de iluminat, aparținând sistemelor de iluminat rutier, sunt situați între copacii plantați pe părțile laterale ale străzii, se va adopta o soluție de iluminat corespunzătoare astfel încât în perioada în care coroana copacilor este verde, fluxul luminos să fie astfel distribuit încât să se asigure o distribuție uniformă a luminanței, fără ca pe carosabil să apară pete de lumină și umbre puternice generatoare de insecuritate și disconfort.

(2) În funcție de vegetația existentă în zona adiacentă căilor de circulație și de sistemul de iluminat ales, corpurile de iluminat se amplasează astfel încât distribuția fluxului luminos să nu se modifice. În acest sens, coronamentul arborilor se ajustează periodic pentru a nu apărea o neuniformitate a fluxului luminos.

ART. 71

Poziționarea corpurilor de iluminat rutier se face la un unghi de montaj cât mai mic astfel încât să se realizeze o dirijare corespunzătoare a fluxului luminos către carosabil și pentru ca acel corp de iluminat să nu producă orbirea participanților la circulația rutieră sau pietonală, asigurându-se în același timp și uniformitatea necesară.

ART. 72

(1) Iluminatul căilor de circulație foarte late, prevăzute cu arbori de dimensiuni medii, se va realiza prin amplasarea surselor de lumină în linie cu arborii și nu în spatele lor; coronamentul arborilor trebuie să nu modifice distribuția fluxului luminos, iar vegetația trebuie ajustată periodic.

(2) În cazul arborilor de înălțime mică, se va utiliza distribuția axială a corpurilor de iluminat.

(3) În cazul arborilor de înălțime mare sursele de lumină se vor amplasa sub coroană, la nivelul ultimelor ramuri, dacă în urma calculelor rezultă că soluția este acceptabilă.

(4) Pentru căile de circulație cu arbori pe ambele părți se va utiliza, de regulă, iluminatul de tip axial.

(5) Iluminarea aleilor din parcuri se va realiza, de regulă, cu corpuri de iluminat montate pe stâlpi având o înălțime de 3-6 m de la sol.

ART. 73

(1) Iluminatul tunelurilor se va asigura și va funcționa în bune condiții și în timpul zilei.

(2) La intrarea în tuneluri se vor asigura niveluri ridicate de luminanță, nivelurile scăzând de la exterior spre interior, în trepte, raportul dintre două trepte succesive fiind de 2:1 sau 3:1.

(3) Luminanța ce trebuie realizată în diferitele puncte ale tunelului trebuie să fie de minimum:

- a) 100 cd/mp în zonele de acces în tunel;
- b) 10 cd/mp în zona de tranziție a tunelului;
- c) 6 cd/mp în zona centrală a tunelului.

ART. 74

(1) Pe căile de circulație, nivelul de luminanță trebuie să asigure perceperea obstacolelor și detaliilor în mod distinct, în timp util și cu siguranță.

(2) Pentru realizarea cerințelor de la alin. (1) valoarea contrastului dintre obiectele ce trebuie percepute și fondul pe care se situează trebuie să aibă valori cuprinse între 0,2-0,5.

(3) Nivelul de luminanță va fi menținut în timp prin întreținerea la perioade specificate a instalațiilor de iluminat, luându-se măsuri pentru înlocuirea lămpilor uzate, curățarea lămpilor și a corpurilor de iluminat, asigurându-se factorul de menținere stabilit în caietul de sarcini.

ART. 75

(1) Operatorii serviciului de iluminat public au obligația de a executa modificările necesare în sistemul de iluminat public pentru asigurarea respectării condițiilor de iluminat, având ca referință standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Condițiile de iluminat privind luminanța medie, uniformitatea generală a luminanței, indicele de prag, uniformitatea longitudinală a luminanței, raportul de zonă alăturată, luminanța zonei de acces, raportul dintre luminanță la începutul zonei de prag și luminanța zonei de acces, luminanța zonei de tranziție, luminanța zonei interioare, luminanța zonei de ieșire, iluminarea medie, uniformitatea generală a iluminării, iluminarea minimă, după caz, vor avea valori cu referință la standardul SR CEN/TR 13201-1:2015 pentru:

a) clasa sistemului de iluminat pentru categoria căi de circulație destinate traficului rutier;

b) clasa sistemului de iluminat pentru zonele de risc;

c) clasa sistemului de iluminat pentru căile de circulație destinate traficului pietonal și pistelor pentru biciclete.

(3) La montarea reclamelor luminoase în zona de exploatare a sistemului de iluminat public se va obține în prealabil avizul operatorului serviciului de iluminat public privind sursele de lumină utilizabile din punctul de vedere al iluminării maxime admisibile, temperaturii de culoare corelată, al culorii surselor de iluminat și al poziționării acestora față de traficul rutier, în vederea evitării distragerii atenției participanților la trafic și a armonizării culorilor reclamelor luminoase cu cele utilizate la iluminatul public.

(4) **Consiliul Local Baia** eliberează autorizația de construire pentru montarea firmelor luminoase numai pe baza avizului operatorului de iluminat public care are răspunderea corelării surselor de iluminat pentru creșterea gradului de siguranță a circulației.

(5) Montarea corpurilor de iluminat pe clădiri, în gospodăriile populației sau pe stâlpii din curțile agenților economici în apropierea drumurilor publice se poate realiza numai pe baza avizului **Consiliul Local Baia**, care va verifica dacă modul în care se realizează montarea, tipul corpului de iluminat și/sau puterea acestuia poate să producă fenomenul de orbire al participanților la trafic în localități, în zonele în care nu se realizează iluminat public și mai ales în afara acestora.

ART. 76

(1) Pentru realizarea unei uniformități satisfăcătoare a repartiției luminanței pe suprafața căii de circulație, corpurile de iluminat vor fi astfel amplasate încât să asigure parametrii luminotehnici normați, având ca referință standardul SR CEN/TR 13201-1:2015.

(2) Amplasarea corpurilor de iluminat se va realiza, în funcție de cerințele și condițiile în care se realizează iluminatul public, în unul dintre următoarele moduri:

a) unilateral;

b) bilateral alternat;

c) bilateral față în față;

d) axial;

e) central;

f) catenar.

ART. 77

(1) Iluminatul public al căilor de circulație va fi realizat ținându-se cont de încadrarea în clasele sistemului de iluminat, în funcție de categoria și configurația căii de circulație, de intensitatea traficului rutier și de dirijarea circulației rutiere, conform normelor în vigoare, putând fi luate în considerare și standardele naționale

(2) Tipul corpurilor de iluminat și al armăturilor pentru iluminat se va stabili ținându-se cont ca durata de bună funcționare să fie de cel puțin 50.000 de ore, cu excepția cazurilor în care se dorește o redare foarte bună a culorilor.

SECȚIUNEA a 8-a

Exploatarea și întreținerea instalațiilor de iluminat public

ART. 78

În aplicarea prevederilor art. 13, pentru realizarea lucrărilor curente de exploatare, următoarea documentație tehnică va fi și anexă la hotărârea de dare în administrare sau, după caz, la contractul de delegare a gestiunii:

a) lista instalațiilor de iluminat public pe care le are în exploatare, cu următoarele informații:

- posturile de transformare din care se alimentează rețeaua de iluminat public
- traseul rețelei;
- punctele de conectare/deconectare a iluminatului public;
- amplasarea corpurilor de iluminat, cu indicarea tipului și puterii lămpii;
- locul de amplasare pentru realizarea iluminatului ornamental festiv, cu indicarea punctelor de alimentare, numărului lămpilor și a puterii totale consumate;

b) documentația tehnică pentru căile de circulație pe care sunt montate instalațiile de iluminat public, împărțită pe categorii de căi de circulație, conform prevederilor art. 77

c) proiectele de execuție a instalațiilor de iluminat, cu toate modificările operate, breviarele de calcul și avizele obținute;

d) procesele-verbale de recepție, însoțite de certificatele de calitate.

ART. 79

Operațiile de exploatare vor cuprinde:

a) lucrări operative constând dintr-un ansamblu de operații și activități pentru supravegherea permanentă a instalațiilor, executarea de manevre programate sau accidentale pentru remedierea deranjamentelor, urmărirea comportării în timp a instalațiilor;

b) revizii tehnice constând dintr-un ansamblu de operații și activități de mică amploare executate periodic pentru verificarea, curățarea, reglarea, eliminarea defectiunilor și înlocuirea unor piese, având drept scop asigurarea funcționării instalațiilor până la următoarea lucrare planificată;

c) reparații curente constând dintr-un ansamblu de operații executate periodic, în baza unor programe, prin care se urmărește readucerea tuturor părților instalației la parametrii proiectați, prin remedierea tuturor defectiunilor și înlocuirea părților din instalație care nu mai prezintă un grad de fiabilitate corespunzător.

ART. 80

În cadrul lucrărilor operative se vor executa:

a) intervenții pentru remedierea unor deranjamente accidentale la corpurile de iluminat și accesorii;

b) manevre pentru întreruperea și repunerea sub tensiune a diferitelor porțiuni ale instalației de iluminat în vederea executării unor lucrări;

c) manevre pentru modificarea schemelor de funcționare în cazul apariției unor deranjamente;

d) recepția instalațiilor noi puse în funcțiune în conformitate cu regulamentele în vigoare;

e) analiza stării tehnice a instalațiilor;

f) identificarea defectelor în conductoarele electrice care alimentează instalațiile de iluminat;

g) supravegherea defrișării vegetației și înlăturarea obiectelor căzute pe linie;

h) controlul instalațiilor care au fost supuse unor condiții meteorologice deosebite, cum ar fi: vânt puternic, ploi torențiale, viscol, formarea de chiciură;

i) acțiuni pentru pregătirea instalațiilor de iluminat cu ocazia evenimentelor festive sau deosebite;

j) demontări sau demolări de elemente ale sistemului de iluminat public;

k) intervenții ca urmare a unor sesizări.

ART. 81

Realizarea lucrărilor de exploatare și de întreținere a instalațiilor de iluminat public se va face cu respectarea procedurilor specifice de:

a) admitere la lucru;

b) supravegherea lucrărilor;

c) scoatere și punere sub tensiune a instalației;

d) control al lucrărilor.

ART. 82

În cadrul reviziilor tehnice se vor executa cel puțin următoarele operații:

a) revizia corpurilor de iluminat și a accesoriilor (balast, igniter, condensator, siguranță etc.);

b) revizia tablourilor de distribuție și a punctelor de conectare/deconectare;

c) revizia liniei electrice aparținând sistemului de iluminat public.

ART. 83

(1) La lucrările de revizie tehnică la corpurile de iluminat pentru verificarea bunei funcționări se lucrează cu linia electrică sub tensiune, aplicându-se măsurile specifice de protecție a muncii în cazul lucrului sub tensiune.

(2) La revizia corpurilor de iluminat se vor executa următoarele operații:

a) ștergerea corpului de iluminat (reflectoarele și structurile de protecție vizuală);

b) înlocuirea siguranței sau a componentelor, dacă există o defecțiune;

c) verificarea contactelor conductoarelor electrice la diferite conexiuni.

ART. 84

La întreținerea și revizia tablourilor electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se vor realiza următoarele operații:

a) înlocuirea siguranțelor necorespunzătoare;

b) înlocuirea contactoarelor și a dispozitivelor de automatizare defecte;

c) înlocuirea, după caz, a ușilor tablourilor de distribuție;

d) refacerea inscripționărilor, dacă este cazul.

ART. 85

La revizia rețelei electrice de joasă tensiune destinată iluminatului public se realizează următoarele operații:

a) verificarea traseelor și îndepărtarea obiectelor străine;

b) îndreptarea stâlpilor înclinați;

c) verificarea ancorelor și întinderea lor;

d) verificarea stării conductoarelor electrice;

e) refacerea legăturilor la izolatoare sau a legăturilor fasciculelor torsadate, dacă este cazul;

f) îndreptarea, după caz, a consolelor;

- g) verificarea stării izolatoarelor și înlocuirea celor defecte;
- h) strângerea sau înlocuirea clemelor de conexiune electrică, dacă este cazul;
- i) verificarea instalației de legare la pământ (legătura conductorului electric de nul de protecție la armătura stâlpului, legătura la priza de pământ etc.);
- j) măsurarea rezistenței de dispersie a rețelei generale de legare la pământ.

ART. 86

Reparațiile curente se execută la:

- a) corpuri de iluminat și accesorii;
- b) tablouri electrice de alimentare, distribuție și conectare/deconectare;
- c) rețele electrice de joasă tensiune aparținând sistemului de iluminat public.

ART. 87

În cadrul reparațiilor curente la corpurile de iluminat și accesorii se vor executa următoarele:

- a) înlocuirea lămpilor necorespunzătoare cu altele, de același tip cu cel inițial în ceea ce privește puterea și culoarea aparentă;
- b) ștergerea dispersorului, a structurilor de protecție a sursei de lumină/lămpii, a structurilor de protecție vizuală și a interiorului corpului de iluminat;
- c) înlăturarea cuiburilor de păsări;
- d) verificarea coloanelor de alimentare cu energie electrică și înlocuirea celor care prezintă porțiuni neizolate sau cu izolație necorespunzătoare;
- e) verificarea contactelor la clemele sau papucii de legătură a coloanei la rețeaua electrică;
- f) înlocuirea corpurilor de iluminat necorespunzătoare.

ART. 88

În cadrul reparațiilor curente la tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare se execută următoarele:

- a) verificarea stării ușilor și a încuietorilor, cu remedierea tuturor defecțiunilor;
- b) vopsirea ușilor și a celorlalte elemente metalice ale cutiei;
- c) verificarea siguranțelor fuzibile, înlocuirea celor defecte și montarea celor noi, identice cu cele inițiale (prevăzute în proiect);
- d) verificarea și strângerea contactelor;
- e) verificarea coloanelor și înlocuirea celor cu izolație necorespunzătoare;
- f) verificarea contactorului sau înlocuirea acestuia, dacă este cazul;
- g) verificarea funcționării dispozitivelor de acționare, cu înlocuirea celor necorespunzătoare sau montarea unora de tip nou, pentru mărirea gradului de fiabilitate sau modernizarea instalației.

ART. 89

În cadrul reparațiilor curente la rețelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public se execută următoarele lucrări:

- a) verificarea distanțelor conductelor față de construcții, instalații de comunicații, linii de înaltă tensiune și alte obiective;
- b) evidențierea în planuri a instalațiilor nou-apărute de la ultima verificare și realizarea măsurilor necesare de coexistență;
- c) solicitarea executării operațiunii de tăiere a vegetației în zona în care se obturează distribuția fluxului luminos al corpurilor de iluminat către administrația domeniului public;

- d) determinarea gradului de deteriorare a stâlpilor, inclusiv a fundațiilor acestora, și luarea măsurilor de consolidare, remediere sau înlocuire, în funcție de rezultatul determinărilor;
- e) verificarea verticalității stâlpilor și îndreptarea celor înclinați;
- f) verificarea și refacerea inscripțiilor;
- g) repararea ancorelor și întinderea acestora, înlocuirea părților deteriorate sau care lipsesc, strângerea șuruburilor la cleme și la placa de protecție;
- h) verificarea stării conductoarelor electrice;
- i) verificarea și înlocuirea conductoarelor electrice de tip funie cu fire rupte mai mult de 15% din secțiune, precum și a conductoarelor electrice cu izolația deteriorată care prezintă crăpături, rosături ori lipsa izolației;
- j) se verifică starea legăturilor conductei electrice la izolator și, dacă este necesar, se reface legătura;
- k) la izolatoarele de susținere și întindere se va verifica dacă acestea nu sunt sparte, glazura nu este deteriorată sau dacă îmbinarea la suport este corespunzătoare, înlocuindu-se toate izolatoarele deteriorate;
- l) la console, brățări sau la celelalte armături metalice de pe stâlp se verifică dacă nu sunt corodate, deformate, fisurate ori rupte. Cele deteriorate se înlocuiesc, iar cele corespunzătoare se revopsesc și se fixează bine pe stâlp;
- m) la ancorele stâlpilor se verifică dacă cablul nu are fire rupte, clemele de strângere nu sunt deteriorate sau corodate și dacă tensiunea de întindere a cablului este cea corespunzătoare. Elementele deteriorate se înlocuiesc, iar dacă este cazul se reglează tensiunea în ancoră;
- n) la instalația de legare la pământ a nulului de protecție se va verifica starea legăturilor și îmbinărilor conductorului electric de nul la acesta, precum și a legăturilor acestuia la corpul de iluminat, se va măsura rezistența de dispersie a rețelei generale de legare la pământ, se va măsura și se va reface priza de pământ, având ca referință STAS 12604:1988;
- o) în cazul în care, la verificarea săgeții, valorile măsurate, corectate cu temperatura, diferă de cele din tabelul de săgeți, conductele electrice se întind astfel încât săgeata formată să fie cea corespunzătoare.

ART. 90

(1) Periodicitatea reviziilor tehnice pentru corpurile de iluminat este conform normativelor tehnice în vigoare sau în funcție de specificațiile fabricantului.

(2) Autoritățile administrației publice locale împreună cu organele de poliție vor stabili, în funcție de condițiile locale, gradul de intensitate a traficului pentru fiecare cale de circulație, locurile și intersecțiile cu grad mare de pericolozitate, precum și marile aglomerări urbane.

(3) Gradul de intensitate a traficului se determină în funcție de numărul de vehicule/oră și bandă astfel:

- a) foarte intens, peste 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M1;
- b) intens, între 360 și 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M2;
- c) mediu, între 160 și 360, corespunzând clasei sistemului de iluminat M3;
- d) redus, între 30 și 160, corespunzând clasei sistemului de iluminat M4;
- e) foarte redus, sub 30, corespunzând clasei sistemului de iluminat M5.

- a) foarte intens, peste 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M4A;
- b) intens, între 360 și 600, corespunzând clasei sistemului de iluminat M5;
- c) mediu, între 160 și 360, corespunzând clasei sistemului de iluminat M6;

ART. 91

Periodicitatea reparațiilor curente pentru tablourile electrice de alimentare, distribuție, conectare/deconectare și rețelele electrice de joasă tensiune destinate iluminatului public este de 3 ani, iar pentru corpurile de iluminat este de 2 ani.

CAP. III

Drepturile și obligațiile operatorilor serviciului de iluminat public

ART. 92

Drepturile și obligațiile operatorilor prestatori ai serviciului de iluminat public se prevăd în:

- a) regulamentul serviciului;
- b) contractul de delegare a gestiunii

ART. 93

Operatorii care prestează serviciul de iluminat public exercită cu titlu gratuit drepturile de uz și de servitute asupra terenurilor și bunurilor proprietate publică sau privată, aparținând, după caz, statului, **Consiliului Local Baia**, unor persoane fizice ori juridice, după cum urmează:

- a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor de infrastructură pentru prestarea serviciului de iluminat public;
- b) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea sistemului de iluminat public;
- c) dreptul de acces la utilitățile publice și la Sistemul Energetic Național.

ART. 94

Operatorii serviciului de iluminat public au următoarele obligații:

- a) să gestioneze serviciul de iluminat public pe criterii de competitivitate și eficiență economică;
- b) să promoveze dezvoltarea, modernizarea și exploatarea eficientă a infrastructurii aferente serviciului de iluminat public;
- c) să respecte sarcinile asumate potrivit hotărârii de dare în administrare sau contractului de delegare a gestiunii serviciului;
- d) să asigure respectarea indicatorilor de performanță ai serviciului de iluminat public, stabiliți de **Consiliul Local Baia** în regulamentul serviciului, la contractul de delegare a gestiunii;
- e) să respecte și să efectueze serviciul conform prezentului regulament, caietului de sarcini și contractului de delegare a gestiunii;
- f) să furnizeze **Consiliului Local Baia**, A.N.R.S.C. și C.N.R.I. informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciului de iluminat public;
- g) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare, inclusiv prin aplicarea procedurilor concurențiale impuse de normele legale în vigoare privind achizițiile de lucrări sau de bunuri;
- h) de a reface locul unde a intervenit pentru reparații sau execuția unei lucrări noi, la un nivel calitativ corespunzător, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la terminarea lucrării, dacă condițiile meteorologice le permit;
- i) să asigure finanțarea pregătirii profesionale a propriilor salariați.

ART. 95

(1) Pentru nerespectarea de către operatorul serviciului de iluminat public a indicatorilor de performanță **Consiliul local Baia**, poate aplica penalitati operatorului serviciului de iluminat public.

(2) Operatorii serviciilor de iluminat public răspund de îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 94.

ART. 96

Operatorii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

- a) să solicite recuperarea cheltuielilor necesare prestării serviciului de iluminat public;
- b) să asigure echilibrul contractual pe durata delegării gestiunii;
- c) să solicite modificarea sau ajustarea tarifului în conformitate cu Normele metodologice-cadru aprobate de A.N.R.S.C.;
- d) să solicite recuperarea debitelor în instanță.

ART. 97

(1) Utilizatorul serviciului de iluminat public este **Consiliul Local Baia**.

(2) Sunt beneficiari ai serviciului de iluminat public comunitățile locale în ansamblul lor.

(3) **Consiliul Local Baia**, în calitate de reprezentante ale comunităților locale și de semnatar al contractului de delegare a gestiunii, este responsabil de asigurarea serviciului de iluminat public, de respectarea prezentului regulament.

ART. 98

Dreptul de acces la serviciul de iluminat public și de a beneficia de acesta este garantat tuturor membrilor comunității locale, persoane fizice și persoane juridice, în mod nediscriminatoriu.

ART. 99

Utilizatorii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

- a) să aplice clauzele sancționatorii, în cazul în care operatorul nu respectă prevederile contractului de delegare a gestiunii, inclusiv prevederile din regulamentul serviciului și din caietul de sarcini anexate la acesta;
- b) să verifice respectarea clauzelor de administrare, întreținere și predare a bunurilor publice sau private afectate serviciului;
- c) să solicite informații cu privire la nivelul și calitatea serviciului furnizat/prestat și cu privire la modul de întreținere, exploatare și administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale încredințate pentru realizarea serviciului;
- d) să aprobe stabilirea prețurilor și tarifelor, respectiv ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor propuse de operatori pe baza metodologiei elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă;
- e) să ia măsurile stabilite în contractul de delegare a gestiunii, în situația în care operatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;
- f) să refuze, în condiții justificate, aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării tarifelor propuse de operator;
- g) să își asume plata integrală a energiei electrice aferentă consumului instalațiilor de iluminat public conform prevederilor contractului de delegare a gestiunii.

ART. 100

Beneficiarii serviciului de iluminat public au următoarele drepturi:

a) să aibă acces la serviciul de iluminat public în condițiile respectării regulamentelor specifice;

b) să aibă acces la informațiile de interes public privind serviciul de iluminat public, fiind informați periodic despre:

- starea sistemului de iluminat public;
- planurile anuale și de perspectivă privind dezvoltarea sistemului de iluminat public;
- planurile de reabilitare a sistemului de iluminat public;
- stadiul de realizare a planurilor de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de iluminat public;

- tarifele aprobate pentru prestarea serviciului și evoluția în timp a acestuia;
- eficiența măsurilor luate, reflectată în: scăderea numărului de accidente rutiere, creșterea securității individuale și colective și altele asemenea;

c) rezolvarea cererilor venite din partea beneficiarilor privind reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public.

ART. 101

Beneficiarii persoane fizice și/sau persoane juridice ai serviciului de iluminat public au obligația de a respecta prevederile prezentului regulament al serviciului de iluminat public și de a-și achita obligațiile de plată stabilite sub formă de taxe locale.

CAP. IV

Indicatori de performanță

ART. 102

(1) Indicatorii de performanță stabilesc condițiile ce trebuie respectate de operatorii serviciului de iluminat public în asigurarea serviciului de iluminat public.

(2) Indicatorii de performanță asigură condițiile pe care trebuie să le îndeplinească serviciul de iluminat public, avându-se în vedere:

- a) continuitatea din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- b) adaptările la cerințele concrete, diferențiate în timp și spațiu, ale comunității locale;
- c) satisfacerea judicioasă, echitabilă și nepreferențială a tuturor membrilor comunităților locale, în calitatea lor de utilizatori ai serviciului;
- d) administrarea și gestionarea serviciului în interesul comunităților locale;
- e) respectarea reglementărilor specifice din domeniul transportului, distribuției și utilizării energiei electrice;
- f) respectarea standardelor minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele naționale în acest domeniu.

ART. 103

Indicatorii de performanță pentru serviciul de iluminat public sunt specifici pentru următoarele activități:

- a) calitatea și eficiența serviciului de iluminat public;
- b) îndeplinirea prevederilor din contract cu privire la calitatea serviciului efectuat;
- c) menținerea unor relații echitabile între operator și utilizator prin rezolvarea operativă și obiectivă a problemelor, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care revin fiecărei părți;
- d) soluționarea reclamațiilor beneficiarilor referitoare la serviciul de iluminat public;
- e) creșterea gradului de siguranță rutieră;
- f) scăderea infraționalității.

ART. 104

În vederea urmării respectării indicatorilor de performanță, operatorul trebuie să asigure:

- a) gestiunea serviciului de iluminat public, conform prevederilor contractuale;
- b) înregistrarea reclamațiilor și sesizărilor beneficiarilor, organelor de poliție și gardienilor publici și soluționarea acestora;
- c) accesul neîngrădit al autorităților administrației publice centrale și locale, în conformitate cu competențele și atribuțiile legale ce le revin, la informațiile necesare stabilirii:
 - modului de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate;
 - calității și eficienței serviciului furnizat/prestat la nivelul indicatorilor de performanță stabiliți în contractul de delegare a gestiunii și în regulamentul de serviciu;
 - modului de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare și/sau modernizare a sistemului public de iluminat din infrastructura edilitar urbană încredințată prin contractul de delegare a gestiunii;
 - modului de formare și stabilire a tarifelor pentru serviciul de iluminat public;
 - stadiului de realizare a investițiilor;
 - modului de respectare a parametrilor ceruți prin prescripțiile tehnice.

ART. 105

Indicatorii de performanță generali și garanțați pentru serviciul de iluminat public sunt stabiliți în **Anexa nr. 1** care face parte integrantă din prezentul regulament.

CAP. V

Dispoziții finale și tranzitorii

ART. 106

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului regulament atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, în condițiile legii.

(2) Fapta săvârșită cu intenție contra unei colectivități locale prin, deteriorarea gravă sau distrugerea totală ori parțială a instalațiilor, utilajelor, echipamentelor și a dotărilor aferente sistemului de iluminat public este considerată act de terorism și se pedepsește potrivit legislației în vigoare.

ART. 107

(1) Regulamentul serviciului de iluminat public din **Comuna Baia** se elaborează și se aprobă de **Consiliul Local Baia**.

(2) În cadrul regulamentelor de serviciu se vor preciza: obligativitatea, periodicitatea și modul de efectuare a măsurătorilor parametrilor lumino tehnici pe toate căile de circulație.

(3) Măsurătorile precizate la alin. (2) se vor efectua obligatoriu la începerea activității operatorului, indiferent de modul de gestiune adoptat.

(4) În urma măsurătorilor se va stabili un plan de măsuri pentru aducerea sistemului de iluminat public la parametri tehnici prevăzuți în normativele în vigoare.

(5) Până la aprobarea regulamentului de serviciu conform dispozițiilor alin. (1), operatorul va respecta prezentul regulament-cadru, conform Ordinului nr.86/2007 emis de A.N.R.S.C..

ART. 108

În cadrul contractelor încheiate cu utilizatorii se vor indica standardele, normativele și tarifele legale, valabile la data încheierii acestora.

ART. 109

Operatorul care prestează serviciul de iluminat public are obligația de a întocmi un plan de măsuri care să aibă o durată de maximum 12 luni, în care să fie cuprinse termenele de conformare cu obligațiile ce rezultă din prezentul regulament, în special în privința inventarierii instalațiilor de iluminat, calculării și măsurării parametrilor luminotehnici.

ART. 110

În vederea creșterii siguranței cetățenilor și scăderii infraționalității, organele administrației publice locale împreună cu organele de poliție vor stabili modalități de semnalare operativă a cazurilor de nefuncționare sau de funcționare defectuoasă a sistemului de iluminat public.

ANEXA 1
la regulamentul serviciului de iluminat public

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ GENERALI PENTRU SERVICIUL DE ILUMINAT PUBLIC

Nivelurile de luminanță și iluminare sunt stabilite în conformitate cu prevederile reglementărilor internaționale și naționale privind iluminatul public - Comisia Internațională de Iluminat (CIE) TR 115, respectiv standardul SR EN 13201/2015.

Indicatori de performanță specifici pentru calitatea serviciului prestat:

Articol	Serviciu	Masurare	Interventie
Luminanța medie	0,75 cd/m ² pentru drumuri M 4a 0,5 cd/m ² pentru drumuri M 5 0,3 cd/m ² pentru drumuri M 6	Inspectie vizuala, luminanțmetru	Lampile neconforme din zonele cu risc mare trebuie reparate in maxim 48 ore de la detectarea lor
Uniformitatea generală a luminanței	0,4 pentru drunuri M 4a 0,35 pentru drumuri M 5 0,3 pentru drumuri M6	Inspectie vizuala, luminanțmetru	Lampile neconforme din zonele cu risc mare trebuie reparate in maxim 48 ore de la detectarea lor
Factorul de putere	> 0.92	Multimetru	Corpurile de iluminat neconforme trebuie inlocuite sau reparate in maxim 5 zile de la detectarea (sesizarea) defectiunii
Corpuri (aparate) de iluminat	Trebuie sa fie prezentate complete, curate, cu suprafata vopsita sau cu alt tip de strat acoperitor	Inspectie vizuala	Corpurile de iluminat trebuie să fie curățate in maxim 5 zile de la semalarea deficienței ca parte a operațiunilor de întreținere, altfel minim odata la 4 ani.
Stalpii de iluminat	Trebuie sa fie prezentati curati fara defectiuni, fara coroziune	Inspectie vizuala	Stalpii de iluminat defectati in urma accidentelor trebuie sa fie inlocuiti in termen de 14 zile

Nr. Crt.	Indicatori de performanță	Trimestrul				Total an
		I	II	III	IV	
0	1	2	3	4	5	6
1.	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ GENERALI					
1.1.	CALITATEA SERVICIILOR PRESTATE					
a)	numărul de reclamații privind disfuncționalitățile iluminatului public pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	6	6	6	6	24
	Iluminat pietonal	6	6	6	6	24
	Iluminat ornamental	2	1	1	2	6
b)	numărul de constatări de nerespectare a calității iluminatului public constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental - notificate operatorului					
	Iluminat stradal	3	3	3	3	12
	Iluminat pietonal	3	3	3	3	12
	Iluminat ornamental	2	1	1	2	6
c)	numărul de reclamații privind gradul de asigurare în funcționare	2	1	1	2	6
d)	numărul de reclamații și notificări justificate de la punctele a), b) și c) rezolvate în 48 de ore [%]	65%	65%	70%	60%	65%
e)	numărul de reclamații și notificări justificate de la punctele a), b) și c) rezolvate în 5 zile lucrătoare [%]	65%	65%	70%	60%	65%
1.2	ÎNTRERUPERI ȘI LIMITĂRI ÎN FURNIZAREA SERVICIULUI DE ILUMINAT PUBLIC					
1.2.1	ÎNTRERUPERI ACCIDENTALE DATORATE OPERATORULUI					
a)	numărul de întreruperi neprogramate constatate, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	7	7	5	8	27
	Iluminat pietonal	5	5	3	3	16
	Iluminat ornamental	1	1	1	2	5
b)	b) numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperile neprogramate	1	1	1	2	5
c)	durata medie a întreruperilor pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental [ore]					
	Iluminat stradal					24
	Iluminat pietonal					48
	Iluminat ornamental					48
1.2.2	ÎNTRERUPERI PROGRAMATE					
a)	numărul de întreruperi programate, anunțate utilizatorilor, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	0	1	1	0	2
	Iluminat pietonal	0	1	1	0	2
	Iluminat ornamental	0	1	1	0	2
b)	numărul de străzi, alei, monumente afectate de întreruperile programate	0	1	1	0	2

c)	durata medie a întreruperilor programate [ore]					24
d)	numărul de întreruperi programate, care au depășit perioada de întrerupere programată, pe tipuri de iluminat - stradal, pietonal, ornamental					
	Iluminat stradal	1	0	0	1	2
	Iluminat pietonal	1	0	0	1	2
	Iluminat ornamental	0	0	0	0	0
1.2.3	ÎNTRERUPERI NEPROGRAMATE DATORATE UTILIZATORILOR					
a)	numărul de întreruperi neprogramate datorate distrugerilor de obiecte aparținând sistemului de iluminat public	2	3	3	2	10
b)	durata medie de remediere și repunere în funcțiune pentru întreruperile de la punctul a)	4	4	4	4	16
1.3	RĂSPUNSURI LA SOLICITĂRILE SCRISE ALE UTILIZATORILOR SAU BENEFICIARILOR INSTALAȚIILOR DE ILUMINAT PUBLIC					
a)	numărul de sesizări scrise în care se precizează că este obligatoriu răspunsul operatorului	10	7	7	8	32
b)	procentul din sesizările de la punctul a) la care s-a răspuns în termen de 30 de zile calendaristice [%]	98	98	98	98	98
2	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ GARANTAȚI					
2.1	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ GARANTAȚI PRIN LICENȚĂ					
a)	numărul de sesizări scrise întemeiate privind nerespectarea de către operator a obligațiilor din licență	0	0	0	0	0
b)	numărul de încălcări a obligațiilor operatorului rezultate din analizele și controalele ANRSC și modul de soluționare pentru fiecare caz de încălcare a acestor obligații	0	0	0	0	0
2.2	INDICATORI DE PERFORMANȚĂ A CĂROR NERESPECTARE ATRAGE PENALITĂȚI CONFORM CONTRACTULUI DE DELEGARE A GESTIUNII					
a)	valoarea despăgubirilor acordate de operator în cazul deteriorării din cauze imputabile lui a instalațiilor utilizatorului	Valoarea echipamentelor deteriorate din care se scade gradul de uzura.				
b)	valoarea despăgubirilor acordate de operator pentru nerespectarea parametrilor de furnizare	Valoarea pagubelor produse justificate juridic				
c)	numărul de facturi contestate de utilizator	0	0	0	0	0
d)	numărul de facturi de la punctul c) care au justificat contestarea valorilor	0	0	0	0	0
e)	valoarea reducerilor facturilor datorate contestării valorilor acestora	0	0	0	0	0

Initiator, primar
Maria TOMESCU

Compartiment urbanism,
ing.Ilie LOZOVEI

Contract de delegare a gestiunii serviciului de iluminat public in comuna Baia, judetul Suceava

Nr. _____

Preambul

În temeiul Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice,

1. Partile contractante

COMUNA BAIA cu sediul în satul Baia, comuna Baia, județul Suceava, cod poștal 727020, tel.: 0230-540.990, fax: 0230-540.990, cod de înregistrare fiscală 4674790, cont RO13TREZ24A650401710130X, deschis la Trezoreria Falticeni, reprezentată prin **Tomescu Maria**, având funcția de PRIMAR, în calitate de **achizitor**, pe de o parte,

și

..... cu sediul social în, având codul unic de înregistrare nr. și număr de ordine în registrul comerțului, cont, deschis la, telefon, reprezentata prin, având funcția de, in calitate de **prestator** pe de alta parte.

2. Definitii

2.1 - In prezentul contract urmatorii termeni vor fi interpretati astfel:

a. contract – reprezinta prezentul contract și toate Anexele sale.

b. achizitor și prestator - partile contractante, asa cum sunt acestea numite in prezentul contract;

c. pretul contractului - pretul platibil prestatorului de catre achizitor, in baza contractului, pentru indeplinirea integrala și corespunzatoare a tuturor obligatiilor asumate prin contract;

d. servicii - activitati a caror prestare fac obiect al contractului;

e. forta majora - un eveniment mai presus de controlul partilor, care nu se datoreaza greselii sau vinei acestora, care nu putea fi prevazut la momentul incheierii contractului și care face imposibila executarea și, respectiv, indeplinirea contractului; sunt considerate asemenea evenimente: razboaie, revolutii, incendii, inundatii sau orice alte catastrofe naturale, restrictii aparute ca urmare a unei carantine, embargou, enumerarea nefiind exhaustiva ci enuniativa. Nu este considerat forta majora un eveniment asemenea celor de mai sus care, fara a crea o imposibilitate de executare, face extrem de costisitoare executarea obligatiilor uneia din parti;

f. zi - zi calendaristica; *an* - 365 de zile.

3. Interpretare

3.1 In prezentul contract, cu exceptia unei prevederi contrare cuvintele la forma singular vor include forma de plural și vice versa, acolo unde acest lucru este permis de context.

3.2 Termenul “zi” sau “zile” sau orice referire la zile reprezinta zilele calendaristice daca nu se specifica in mod diferit.

Clauze obligatorii

4. Obiectul principal al contractului

4.1 - Obiectul prezentului contract îl reprezintă **delegarea gestiunii serviciului de iluminat public in comuna Baia, judetul Suceava**, in perioada convenita și in conformitate cu obligatiile asumate prin prezentul contract.

4.2. – Obiectul prezentului contract nu include activitatile propuse a fi realizate prin proiectul “**Modernizarea sistemului de iluminat public prin creșterea eficienței energetice a**

corpurilor de iluminat și prin gestionarea inteligentă a energiei electrice în infrastructura de iluminat public din comuna Baia, județul Suceava”, contract de finanțare 73/I/GES/14.12.2020 încheiat între Administrația Fondului Pentru Mediu și Comuna Baia.

5. Pretul contractului

5.1 - Pretul convenit pentru îndeplinirea contractului, platibil prestatorului de către achizitor este în limita sumei de, **la care se adaugă TVA (în funcție de necesități).**

5.2 – Achizitorul se obligă să plătească prestatorului, pentru serviciile prestate și confirmate, prețurile unitare stabilite pentru fiecare operație în parte – conform Anexa 1 la prezentul

5.3 - Achizitorul se obligă să plătească prețul convenit în prezentul contract pentru serviciile prestate în termen de 15 zile de la emiterea facturii.

5.4 – Tarifele oferite și acceptate pentru îndeplinirea contractului pot fi actualizate, dacă este cazul, dacă intervin modificări legislative sau în conformitate cu cap VII din Ordinul ANRSC nr. 77/2007. Ajustarea prețului trebuie să fie însoțită obligatoriu de o justificare care să evidențieze influența corectă pe care o exercită situația care determină eventuala ajustare, noul preț fiind stabilit de comun acord al ambelor părți.

6. Durata contractului

6.1 – Perioada de derulare a contractului de delegare este de **5 ani** de la data încheierii acestuia, în limita sumei stabilită ca valoare a contractului.

7. Executarea contractului

7.1 – Contractul se derulează de la data semnării conform pct. 6.1.

8. Documentele contractului

8.1 - Documentele contractului sunt:

- Acte adiționale, dacă există;
- Caietul de sarcini
- Regulamentul Serviciului de Iluminat Public al Comunei Baia
- Alte documente după caz

9. Obligatiile principale ale prestatorului

9.1 - Prestatorul se obligă să presteze serviciile la standardele și performanțele, conforme activității contractului.

9.2 - Prestatorul se obligă să presteze serviciile în perioada de valabilitate a contractului. Serviciile includ următoarele:

- Întreținerea și repararea sistemului de iluminat public
- În vederea rezolvării remedierilor în cel mai scurt timp, asigurarea serviciilor trebuie să fie realizată în regim de continuitate (permanent)
- Să asigure utilaje specifice efectuării intervențiilor
- Să respecte reglementările și normele generale și specifice de securitate a muncii în vigoare pentru activitățile prestate
- Răspunde de integritatea instalațiilor la care lucrează
- Intervențiile se vor realiza numai cu personal calificat, conform tehnologiei proprii
- Este pe deplin responsabil de toate operațiunile desfășurate
- Să respecte prevederile anexelor la contract
- Să dețină toate licențele necesare desfășurării activității prezentului contract, în conformitate cu prevederile legale, inclusiv licența ANRSC și atestat ANRE

10. Obligatiile principale ale achizitorului

10.1 - Achizitorul se obliga sa receptioneze serviciile prestate in termenul convenit. Receptiile cantitative si calitative se vor face la locurile de desfasurare a serviciului. PV-urile de receptie se vor transmite in maxim 5 zile de la data primirii.

10.2 - Achizitorul se obliga sa plateasca pretul catre prestator in termen de 30 zile de la emiterea facturii de catre acesta.

10.3 - Achizitorul este direct răspunzător pentru corectitudinea și completitudinea documentelor, datelor și informațiilor puse la dispoziția Prestatorului.

11. Sanctiuni pentru neindeplinirea culpabila a obligatiilor

11.1 - In cazul in care, din vina sa exclusiva, prestatorul nu reuseste sa-si execute obligatiile asumate prin contract, atunci achizitorul are dreptul de a deduce din pretul contractului, ca penalitati, o suma echivalenta cu 0,01% pe zi intarziere din pretul contractului nerealizat.

11.2 - In cazul in care achizitorul nu onoreaza facturile in termen de 14 de zile de la expirarea perioadei convenite, atunci acesta are obligatia de a plati, ca penalitati, o suma echivalenta cu o cota procentuala de 0,01% pe zi intarziere din plata neefectuata.

11.3 - Nerespectarea obligatiilor asumate prin prezentul contract de catre una dintre parti, in mod culpabil si repetat, da dreptul partii lezate de a considera contractul de drept reziliat si de a pretinde plata de daune-interese.

11.4 - Achizitorul isi rezerva dreptul de a renunta oricand la contract, printr-o notificare scrisa adresata prestatorului, fara nici o compensatie, daca acesta din urma da faliment, cu conditia ca aceasta anulare sa nu prejudicieze sau sa afecteze dreptul la actiune sau despagubire pentru prestator. In acest caz, prestatorul are dreptul de a pretinde numai plata corespunzatoare pentru partea din contract îndeplinita până la data denuntarii unilaterale a contractului.

11.5 – Daca achizitorul nu onoreaza facturile in termenul prevazut, prestatorul are dreptul de a sista unilateral si fara preaviz prestarea serviciilor si de a beneficia de reactualizarea sumei de plata la nivelul corespunzator zilei de efectuare a platii.

Clauze specifice

12. Garantia de buna executie a contractului

Nu se constituie garantie de buna executie.

13. Alte responsabilitati ale prestatorului

13.1 - (1) Prestatorul are obligatia de a executa serviciile prevazute in contract cu profesionalismul si promptitudinea cuvenite angajamentului asumat.

(2) Prestatorul se obliga sa supravegheze prestarea serviciilor, sa asigure resursele umane, materialele, instalatiile, echipamentele si orice alte asemenea, fie de natura provizorie, fie definitiva cerute de si pentru contract, in masura in care necesitatea asigurarii acestora este prevazuta in contract sau se poate deduce in mod rezonabil din contract.

13.2 - Prestatorul este pe deplin responsabil pentru prestarea serviciilor. Totodata, este raspunzator atat de siguranta tuturor operatiunilor si metodelor de prestare utilizate.

14. Alte responsabilitati ale achizitorului

14.1 - Achizitorul se obliga sa puna la dispozitia prestatorului orice facilitati si/sau informatii pe care acesta le considera necesare indeplinirii contractului.

15. Receptie si verificari

15.1 - Achizitorul are dreptul de a verifica modul de prestare a serviciilor pentru a stabili conformitatea lor cu standardele.

15.2 - Verificarile vor fi efectuate in conformitate cu prevederile din prezentul contract. Achizitorul are obligatia de a notifica, in scris, prestatorului identitatea reprezentantilor sai imputerniciti pentru acest scop.

16. Incepere, finalizare, intarzieri, sistare

16.1 - (1) Prestatorul are obligatia de a incepe prestarea serviciilor in timpul cel mai scurt posibil.

(2) In cazul in care prestatorul sufera intarzieri si/sau suporta costuri suplimentare, datorate in exclusivitate achizitorului partile vor stabili de comun acord:

a) prelungirea perioadei de prestare a serviciului, si

b) totalul cheltuielilor aferente, daca este cazul, care se vor adauga la pretul contractului.

16.2 - (1) Serviciile prestate in baza contractului sau, daca este cazul, oricare faza a acestora prevazuta a fi terminata in perioada stabilita, trebuie finalizate in termenul convenit de parti, termen care se calculeaza de la data inceperii prestarii serviciilor.

(2) In cazul in care:

a) orice motive de intarziere, ce nu se datoreaza prestatorului, sau

b) alte circumstante neobisnuite susceptibile de a surveni, altfel decat prin incalcarea contractului de catre prestator,

indreptatesc prestatorul de a solicita prelungirea perioadei de prestare a serviciilor sau a oricarei faze a acestora, atunci partile vor revizui, de comun acord, perioada de prestare si vor semna un act aditional.

16.3 - Daca pe parcursul indeplinirii contractului, prestatorul nu respecta termenul de prestare, acesta are obligatia de a notifica acest lucru, in timp util, achizitorului. Modificarea datei/perioadelor de prestare se face cu acordul partilor, prin act aditional.

16.4 - In afara cazului in care achizitorul este de acord cu o prelungire a termenului de prestare, orice intarziere in indeplinirea contractului da dreptul achizitorului de a solicita penalitati prestatorului.

17. Ajustarea pretului contractului

17.1 - Pentru serviciile prestate, platile datorate de achizitor prestatorului sunt tarifele declarate.

17.2 - Se vor avea in vedere prevederile art 5.4.

18. Amendamente

18.1 - Partile contractante au dreptul, pe durata indeplinirii contractului, de a conveni modificarea clauzelor contractului, prin act aditional, numai in cazul aparitiei unor circumstante care lezeaza interesele comerciale legitime ale acestora si care nu au putut fi prevazute la data incheierii contractului.

19. Subcontractanti

19.1 - Prestatorul are dreptul de a subcontracta o parte din contract, caz in care va fi pe deplin responsabil de activitatea/serviciile prestate de persoana subcontractantului.

20. Cesiunea

20.1 - Prestatorul are obligatia de a nu transfera total sau partial obligatiile sale asumate prin contract, fara sa obtina, in prealabil, acordul scris al achizitorului.

20.2 - Cesiunea nu va exonera prestatorul de nicio responsabilitate privind obligatiile asumate prin contract.

21. Forta majora

- 21.1 - Forta majora este constatata de o autoritate competenta.
- 21.2 - Forta majora exonereaza partile contractante de indeplinirea obligatiilor asumate prin prezentul contract, pe toata perioada in care aceasta actioneaza.
- 21.3 - Indeplinirea contractului va fi suspendata in perioada de actiune a fortei majore, dar fara a prejudicia drepturile ce li se cuveneau partilor pana la aparitia acesteia.
- 21.4 - Partea contractanta care invoca forta majora are obligatia de a notifica celeilalte parti, imediat si in mod complet, producerea acesteia si sa ia orice masuri care ii stau la dispozitie in vederea limitarii consecintelor.
- 21.5 - Daca forta majora actioneaza sau se estimeaza ca va actiona o perioada mai mare de 6 luni, fiecare parte va avea dreptul sa notifice celeilalte parti incetarea de plin drept a prezentului contract, fara ca vreuna din parti sa poata pretinde celeilalte daune-interese.

22. Solutionarea litigiilor

- 22.1 - Achizitorul si prestatorul vor face toate eforturile pentru a rezolva pe cale amiabila, prin tratative directe, orice neintelegere sau disputa care se poate ivi intre ei in cadrul sau in legatura cu indeplinirea contractului.
- 22.2 - Daca, dupa 15 de zile de la inceperea acestor tratative neoficiale, achizitorul si prestatorul nu reusesc sa rezolve in mod amiabil o divergenta contractuala, fiecare poate solicita ca disputa sa se solutioneze prin mediere si ulterior de catre instantele judecatoresti din Romania.

23. Limba care guverneaza contractul

- 23.1 - Limba care guverneaza contractul este limba romana.

24. Comunicari

- 24.1 - (1) Orice comunicare intre parti, referitoare la indeplinirea prezentului contract, trebuie sa fie transmisa in scris.
- (2) Orice document scris trebuie inregistrat in momentul transmiterii si in momentul primirii.
- 24.2 - Comunicarile intre parti se vor face in scris.

25. Legea aplicabila contractului

- 25.1 - Contractul va fi interpretat conform legilor din Romania.

26. Alte clauze

- 26.1 - Părțile convin ca prezentul contract să constituie titlu executoriu de drept, asupra sumelor/debitelor și/sau serviciilor restante, părțile putând cere una împotriva celeilalte executarea silită a obligațiilor scadente, fără nici o altă formalitate.
- 26.2 - Lipsa de efecte a oricăreia dintre prevederile acestui contract nu va afecta valabilitatea oricărei alte prevederi contractuale sau a întregului contract, acesta rămânând să își producă efecte în continuare, cu excepția cazului în care respectiva prevedere era esențială pentru existența contractului. Părțile vor înlocui prevederea lipsită de efecte/inaplicabilă sau ilegală cu o altă prevedere care să păstreze, pe cât posibil, intenția inițială a Părților.
- 26.3 – În cazul în care există discrepanțe între voința reală și cea declarată a părților, când clauzele contractuale sunt echivoce, confuze sau contradictorii sau când contractul este incomplet, interpretarea contractului se face potrivit regulilor de drept comun.

Partile au inteles sa incheie prezentul contract in doua exemplare, cate unul pentru fiecare parte.

BENEFICIAR,
COMUNA BAIA

Primar,
TOMESCU MARIA

Secretar,
Cocean Rodica

Contabil,
Apostol Alina

Consilier achizitii
Rusu Alina

PRESTATOR,
SC. SRL

Administrator,
.....